NUMĂR SPECIAL DE CRĂCIUN

SENTINELA

ANUL III, Nr. 52
27 Decemvrie 1942

GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti
TELEFON: 3.96.62

Camarazii români şi germani veghiază în noaptea de Crăciun

Uniţi prin sfântă frăţie de arme, soldaţii români şi germani stau de strajă în răsăritul îndepărtat pentru apărarea Crucii lui Hristos şi pentru civilizaţia Europei. Steaua care a vestit lumii Naşterea Mântuitorului străluceşte pe cerul izbânzilor româno-germane. Crăciunul găseşte pe ostaşii Crucii în plină biruinţă asupra hoardelor bolşevice. Bravii noştri flăcăi zidesc România viitoare.

Crezul ostașului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc vieața pentru hotarele ei.

3. Indeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă 'nfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.

5. Iubesc camarazii; ei sunt ca și mine chezășia libertății țării, ostași bravi în războiu și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Ruga luptătorului

Cu sufletul cuprins de rugăciune
Și dragostea de țară, Moș Crăciune,
Am fost supus, ascultător, cuminte
Și vajnic luptător al Crucii Sfinte.

Prin schije și troiene de zăpadă,
Purtând în mână, drept toiag, o spadă,
Târăște-te, pe brânci, în fundul gropii
Și'ncet-încet, blajin, să te apropii.

Dar, te anunț că nu-mi faci bucurie,
De-mi dăruești vre-o scumpă jucărie,
Ci, ca'nțelegător și bun părinte,
Ascultă-mi călduroasa rugăminte:

Să ne aduci, prin ploaia de ghiulele,
Infășurată'n falduri de drapele,
In sac, pe'ncovoiata ta spinare,
Să ne aduci, VICTORIA CEA MARE.

T. D. C.

Armata Română

Puternicile aripi ale aviației române fac minuni de vitejie, înscriind în istoria neamului isprăvi după isprăvi. In misiuni de vânătoare, recunoaștere sau bombardament, piloții noștri ating aceleași performanțe ca și așii aviației germane. Aripă de aripă, avioanele noastre și germane sburând în slăvi sau la suprafața solului, asemeni unui cârd de cocori în drum spre țări calde, patrulează zi de zi cerul întunecat al Rusiei, care este și singurul adăpost al îngrămădirilor de trupe bolșevice.

In „căderi" vertiginoase, în planări line, avioanele noastre țintesc toate obiectivele și nodurile de circulație inamică și cu precizie matematică le izbesc în plin. Pierderile pricinuite de aviatorii noștri inamicului sunt considerabile. Spatele frontului bolșevic nu mai poate fi în siguranță, căci încercații noștri piloți bombardează zilnic depozitele de muniție, alimente, carburanți, coloanele de vehicule și care blindate.

Regiunea Donului a fost aproape zilnic bombardată de aviația română, care, sfidând capriciile vremii, a acționat cu toată vigoarea.

Cooperând cu toate forțele noastre care acționează pe frontul Donului și la Sud de Stalingrad, aviația română a oprit de multe ori avalanșele bolșevice care se îndreptau spre pozițiile noastre.

In văzduh și pe pământ, ostașii de răspântie istorică ai Mareșalului Antonescu luptă ca în basme, luptă așa cum știu românii când se mânie și când trebue să deschidă drum nou de viață generațiilor care urmează.

In regiunea Donului, aci unde efortul besmetic al inamicului a atins culmea, o Mare Unitate de moldoveni, care a dus mai multe zile și nopți întregi cu inamicul, printr'un avânt fără seamăn, a trecut la un viguros atac și a asvârlit pe inamic dincolo de pozițiile ce le ocupa. Printr'o luptă dârză și strânsă, această Mare Unitate cucerește din mâna vlăguită a vrăjmașului noi și importante poziții.

Stăm și ne întrebăm. Care este rezultatul pretinsei ofensive bolșevice? Desigur, numai svârcoliri ale unei agonii timpurii. Reiese în mod clar că planul întocmit de Stalin a dat și de data aceasta greș.

In curând vom vedea desfășurându-se nimicirea totală a resturilor de forțe bolșevice, amenințate deocamdată de frig, foame și de infiltrările în pozițiile lor ale ofensivei germano-române.

S

Lupta noastră

Sărbătorirea independenței Finlandei a fost pentru noi un nou prilej de afirmare a prieteniei ce ne leagă de eroicul popor finlandez, care luptă ca și România pentru aceleași țeluri comune.

Și unii și alții ducem lupta împotriva primejdiei bolșevice pentru a ne apăra libertatea, credința și tradițiile noastre, fără de care ființa noastră și conștiința de națiuni stăpâne pe destinul lor, ar dispare.

Luptăm în același timp, pentru instituțiile noastre fundamentale de civilizație și ordine socială, pentru ogorul și familia noastră, împotriva anarhiei comuniste și a egalizării în mizerie și întunerec.

„Proprietatea pentru care veac de veac au luptat înaintașii noștri — a spus vicepreședintele Consiliului nostru de Miniștri în cuvântarea rostită la Radio cu prilejul sărbătoarei Finlandei — noi vrem s'o lăsăm tezaur de muncă pentru acei care vor veni.

Unii în Nord și alții în Sud, vrem să apărăm instituțiile civilizației europene".

Și Finlanda și România au cunoscut buba comunistă pe trupul lor. Carelia finlandeză și Basarabia româneasca au suferit deopotrivă de pe urma tiraniei bolșevice. Aceleași metode de nimicire a tot ce e conștiință umană, credință și cultură, proprietate și familie, au fost folosite de bolșevismul rusesc deoparte și de alta.

Tragedia deportării elementului băștinaș cu scopul de a șterge orice urmă de conștiință națională, desființarea bisericilor și transformarea lor în grajduri și cinematografe, confiscarea bunurilor și coborîrea populației la același nivel de mizerie morală și materială, împinsă dela spate la muncă forțată, au fost rezultatele unui an de stăpânire bolșevică în provinciile cotropite.

Iată de ce lupta pe care o ducem împreună cu Finlanda, alături de Marele Reich German, este legitimă, este dreaptă, fiindcă ne apărăm Patria împotriva bolșevismului distrugător.

Gestul patriotic al unui ofițer invalid de războ

D-l Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a primit din partea sublocotenentului de rezervă Popescu R. Eugen următoarea scrisoare, din care se desprinde gestul atât de generos și de patriotic al donatorului.

7 Decemvrie 1942.
Spitalul Z. I. 303. Loco.

Domnule Mareșal,

Pentru cei care și-au purtat vieața în vâltoarea înfierbântată a frontului, este o dumnezeiască alinare inițiativa creștină și românească ce ați luat-o, de a se clădi un Palat al Invalizilor, pentru odihna celor ce ș-au lăsat părți din carnea și trupul lor chinuit în luptele răsăritului, drept mărturie pentru veacuri a vitejiei românești și simbol al vrerii noastre de a trăi într'o lume viitoare mai frumoasă, înțelegătoare și dreaptă.

Prin daniile care se fac, în fiecare colț al acestei uriașe clădiri se va întâlni sufletul cald al Țării.

Aceasta vindecă răni adânci și înalță frunți îngreuiate de povara amintirii unei mâini sau unui picior pierdut.

Ca invalid din actualul războiu, încă odihnindu-mi trupul pe un pat de spital, înțelegând inițiativa și creștinescul rost al Palatului Invalizilor, depun și eu o cărămidă pentru grabnica lui zidire, dăruind suma de 50.000 lei.

Să trăiți, Domnule Mareșal.

(ss) Slt. rez. **POPESCU R. EUGEN**
din cavalerie

CHEMARE

Veniți sub mândrul tricolor
Ca un talaz adus de vânt
Să apărăm ce-avem mai sfânt:
Al Țării noastre scump ogor...

Că dorm în el de mii de ani
Voivozii noștri glorioși
Și dorm vitejii moși-strămoși
Urmași din Daci și din Romani.

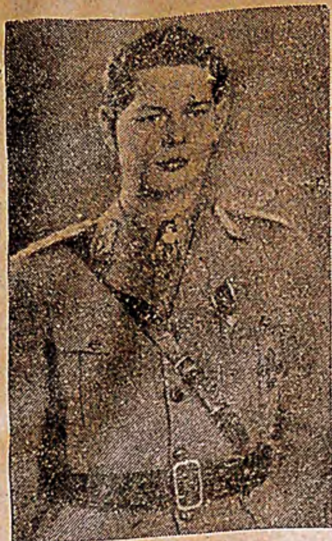
Veniți Români să apărăm
Credința sfântă din străbuni
Și'n drum spre glorii, prin furtuni,
Stindardul Țării să-l purtăm.

Că nu-i nimic mai 'nălțător
Și mai frumos pe-acest pământ
De cât să mori cântat de vânt
Luptând pe-al Țării sfânt ogor.

Bătrâni și tineri să pornim
Ca un potop de plumb și jar
Și'n lupta sfântă pe hotar
Să triumfăm ori să murim!...

D. VASILESCU-SEVER

M. S. Regele Mihai I

Rugă

Din boltile 'nălțimilor albastre,
Coboară către noi iubit Părinte,
Și mai răstoarnă 'n sufletele noastre,
Potirele cu harurile-ți sfinte.

Smulgându-ne din inimi suferința,
Revarsă 'n gânduri blândă bucurie,
Și 'n cugete 'nclęștează-ne credința
Și dragostea de Rege și moșie.

Sfărâmă-i sub a neamului călcâe
Pe cei ce-l țin în ghiarele durerii,
Și 'n nori de mirodenii și tămâe,
Aprinde-i policandrele 'nvierii.

Să 'năbușe 'ntunerecu 'n lumină,
Și ura să se 'nece 'n bunătate,
Să 'nghită adevărul pe minciună,
Ca noi s'avem pentru vecii dreptate.

Plut. adm. TH. D. CARAMAN

Scrisoare

Elena Ieremia, elevă de liceu și fiică de ostaș, vă rog să primiți rândurile mele, care nu exprimă decât dragostea și devotamentul meu sincer față de ostașii țării noastre.

Știu, căci nu prin vorbe, ci prin fapte putem noi mulțumi pe ostași. Dar, cum totdeauna în țara noastră s'au găsit între fiii ei și de aceia care să cânte faptele de vitejie ale eroilor noștri, poezia mea de mai jos exprimă aceleași gânduri.

Vă rog mult să o cercetați și dacă va fi mulțumitoare, să mi-o publicați în „Sentinela'', gazeta ostășească a națiunii. Vă mulțumesc.

CRUCE ALBĂ

Cruce albă, cruce albă,
Sufletul ce-l străjuești,
De erou, e floare dalbă
Intre florile cerești.
Crinul cerului albastru,
Lângă el stă neclintit.
Nu-i e sufletul sihastru,
Căci eroic a murit.
Cruce albă, cruce albă,
Celui ce astăzi s'a dus,
Ii ești la cap mână caldă,
Căci pentru tine-a apus.
Candelă de vieață nouă,
In ceruri tu i-ai aprins,
Pe mormântul lui azi plouă,
Dar sufletul nu s'a stins.
Cruce albă, cruce albă,
Sufletul ce-l străjuești,
De erou, e floare dalbă,
Intre florile cerești.

ELENA IEREMIA

P L U G U Ș O R

Frunzuliță de stejar,
Bună seara gospodar,
Am venit să vă urăm,
Bună seara să vă dăm.

Ia poftiți pe la perdele
De-ascultați vorbele mele.
Mai poftiți pe la obloane,
Cavaleri și Domnișoare.

Frunzuliță de doi brazi,
Fiți atenți și m'ascultați.
De când seara a înserat,
Plug așa, nu v'a picat.

Așa mândru minunat,
Cu rotițele de brad,
Cu osiile de fag uscat,
Doisprezece boi mi-l trag.

Măi jupâne gospodar,
Spune drept și-adevărat,
Unde-s boi de cumpărat,
Jos în vale la Bârlad.

Sunt doi boi de cumpărat,
In frunte țintăței,
In coadă codălbei,
Costă zece mii de lei.

Acasă că i-am adus
Și la plug pe ei i-am pus.
O fetiță mi-i mâna
O fetiță c'o nuia.

Hăi Poriu, cea Plăvane,
C'ai făcut greșul cam mare
Am mai ura, ce-am mai ura,
Dar ni-i frică c'om insera
Pe la curțile dumneavoastră,
Departe de casa noastră.

Și avem de arat
La cea casă frumoasă,
Cu șindrila deasă,
C'o fată frumoasă.

Aho, Aho, români plugari,
Cu suman și cu ițari,
Scoateți plugurile să plecăm,
Țarinele să le arăm
Trăgând brazde mari și mici,
Cum le place la voinici.

Peste dealuri, peste văi,
Ia mai chiuiți flăcăi.

In Transnistria pe plai,
Ară Regele Mihai,
Mareșalu în urma Lui,
Strânge roada grâului.
Iar ostașii, toți ca unul,
Dau cu pușca și cu tunul,
Dau cu pumnii lor cei grei,
Dau cu sufletul din ei.

Pe sub ceru 'n vâlvătăi,
Mânați măi! Hăi.

Gheorghe Stan își dă adresa,
Că de ieri ară 'n Odessa,
Iar Vasile Mucenic,
Ară câmpul în Dalnic
Semănând în calea lor,
Flori și vise pe ogor.

Cântece și grâne 'n clăi,
Mânați, măi, Hăi, Hăi!...

Scoateți plugurile toate,
Că sunt câmpuri nearate,
Hai, măi Dragoș, măi Stancov,
Hai la Marea de Azov,
Ca să vadă bolșevicii,
Cum știu a ara voinicii.

Bun e anul ce sosește,
Că pe toți ne veselește.
Pace'n lume n'a adus,
Anul vechiu care s'a dus.
Acum noi cu plugușorul,
Cu tunul și cu pistolul,
Tragem brazdele de-un an,
Prin hotarul lui Ștefan

Coborirăm noi cu plugul,
Unde-a fost de mult belșugul,
Dela Dunăre la Mare,
Unde's urmele romane
Pân' la Nistru cu al lui val,
Stăpânit de Decebal.

După chinuri, după muncă,
Am tras plugul colea 'n luncă
Și venirăm la fereastră,
Să vă spunem dumneavoastră
Că românul este tare,
Intr'o Românie Mare.

Mai îndemnați flăcăi odată,
Să nu stea Plăvan pe brazdă,
Mânați, măi, Hăi, Hăi!...

Culeasă de Caporal Radu Mihail

Eroul Colonel Adjutant Alexandru P. Pastia

A căzut la datorie, cu fața la inamic, eroul colonel adjutant Alexandru P. Pastia. S'a înălțat rugăciune de recunoștință pentru el, în vechiu lăcaș de închinare. In pioasa îngenunchere a rudelor și camarazilor lui s'a adus laudă sufletului ales de ostaș, ce s'a dăruit cerului în neprihănită dragoste de țară.

Intr'un ungher de altar a murmurat sfios un glas: *„In lacrimile noastre se va oglindi nu durerea, ci mândria, că suntem urmașii unui erou ce și-a dăruit vieața pentru biruitoarea înflorire a neamului românesc''.*

Când năprasnica vâltoare a bătăliei, unde a căzut el, continuă încă peste încruntările morții, cei dragi lui nu au gemut sub sfâșierea durerii. Jertfele eroice sunt supreme dăruiri ce nu se plâng. Suferința tuturor, lângă o cruce de ostaș, e întotdeauna o mândră acceptare a unui destin de sublimă și fericită împăcare de suflete îndurerate.

In huruitul victorios de motoare, colonelul Pastia s'a frânt ca un drapel desfășurat eroic în furtună. Sufletul lui însă, ca o fâlfâire de dincolo de moarte, a condus mai departe tancurile sale spre răsărit de soare. Sacrificiul lui a fost încă un îndemn pentru bravii lui ostași, care i-au răscumpărat din plin moartea și i-au ocrotit sângele jertfei, rostogolind spre zări îndepărtate amenințarea focului vrăjmaș.

In luptele dela 22 Noemvrie 1942, la Don, o Mare Unitate blindată română a pierdut un ofițer de elită, pe colonelul adjutant Pastia. Fiu al Fălticenilor Sucevei, s'a făcut ofițer în 1912 și a luat

Continuare în pagina 4

D-l Mareșal Ion Antonescu

Mărturii de mândrie românească

D-l Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, a primit următoarea telegramă:

Domnului *Mareșal Antonescu*
Conducătorul Statului
București

Românii din ținutul Neamțului, urmași ai plăeșilor Marelui Voevod Ștefan, luând cunoștință cu mândrie de faptele de arme ale Maiorului Rășcănescu și ostașilor nemțeni din batalionul său, le exprimă prin Domnia Voastră, Căpetenia Oștirei Române, recunoștința și admirația lor.

Să trăiți domnule Mareșal!

General Coroamă
General Efstatiade
General Dragu
Colonel Calmuschi

Răspunsul Conducătorului Statului:

Domnilor Generali

Coroamă, Efstatiade, Dragu și colonel Calmuschi.

Demni urmași ai marilor plăeși, Maiorul Rășcănescu și bravii lui nemțeni au înscris o nouă și nepieritoare pagină de glorie în istoria bătrânei noastre Moldove.

Sunt mândru și vă mulțumesc pentru meritata cinstire ce le faceți.

MAREȘAL ANTONESCU

*

D-l Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, a primit următoarea telegramă:

Domnului *Mareșal Antonescu*
Conducătorul Statului
Loco

Membrii Sfântului Sinod, întruniți în cea dintâi ședință din sesiunea anului 1942, vă asigură de tot devotamentul lor și vă roagă să primiți cele mai respectuoase urări de sănătate. Dumnezeu să vă dăruiască puteri depline ca să conduceți cu spor destinele Neamului nostru spre culmile lui de glorie și de propășire, iar pe viteaza noastră armată, care luptă pentru apărarea Țării și a crucii, să o duceți la biruința deplină.

Nicodem, Patriarh
Președinte

Răspunsul Conducătorului Statului:

Inalt Prea Sfinției Sale
Nicodem
Patriarhul României
Loco

Mulțumesc din inimă Inalt Prea Sfinției Voastre și membrilor Sfântului Sinod pentru bunele urări.

Cu credința nesdruncinată în Dumnezeu și în drepturile poporului nostru, vom lupta până la capăt pentru a apăra ființa Neamului și biserica noastră.

MAREȘAL ANTONESCU

Inspecția D-lui General Pantazi, Ministrul Apărării Naționale, pe front

Un brav vânător de munte

Atacul este în plină desfășurare; vânătorii de munte înaintează pe creste și văi, alungând tot mai în adâncul munților pe inamicul blestemat.

Cota 212, obiectivul principal al unității, nu mai este departe. Dar, în ziua de 22 Septemvrie, inamicul opune o rezistență îndrăcită. Din cazemate construite din lemne groase de stejar și camuflate cu măestrie, mitralierele rusești latră cu nerușinare! Avântul vânătorilor, pentru un moment, este oprit. Culcați la pământ, observă de unde focul se deslănțuie cu atâta furie și încep să tragă și ei cu armele automate. Inamicul este lovit în plin. Nori de praf și frunze se ridică prin aer.

Grupa sergentului Trifa Ioan, dintr'un pluton de cercetare, nu se dă bătută cu una cu două. Prin manevre executate cu îndemânare, sergentul reușește să pună stăpânire pe un bot de deal, în colaborare cu grupa caporalului Goga Teodor, de unde inamicul putea fi văzut foarte bine și bătut eficace cu foc.

In flancul drept al grupei, pitit după o tufă, la pândă, soldatul Mirion Ioan, un țăran harnic și de omenie de prin jurul Albei-Iuliei.

De câteva ore stă cu pușca la ochi și trage mereu în rândurile ciolovecilor. Doboară, unul, doi, trei, cinci și apoi încă unul... Pe urmă râde satisfăcut, adresându-se camaradului din stânga lui:

— „Să mai poftească numai; la toți le fac de petrecanie"!

Nu termină însă bine vorba, când pe marginea pădurii din dreapta lui, soldatul Mirion Ioan observă, coborîndu-se prin flanc, protejați de desimea pădurii, o grupă de ruși. Anunță imediat pe comandantul de grupă și pe pușcașul mitralior. Până ce pușca mitralieră „Susana", după cum am botezat-o noi, să-și spună cuvântul, viteazul vânător mai trimite încă câțiva ciolovecі pe lumea cealaltă.

Rușii observă de unde le vine moartea și trag cu disperare în dârzul vânător de munte; dar acesta nu le dă nicio atenție și-și vede mai departe de treburile lui.

...Incepuse să se înopteze... Soarele s'a dus de mult la culcare, iar pădurea sfârtecată de gloanțe și obuze se cufundă în întuneric... E liniște aproape completă... doar când și când se mai aude câte-o împușcătură!

Soldatul Mirion Ioan, obosit de greul luptelor, se culcă în adăpostul lui și doarme dus, cu Rușii în față numai la 100 m.

— „Nu vin, se gândește în sinea lui vânătorul, deoarece știu că aici au de-a-face cu mine"!

Noaptea a fost liniștită! Doar câteva explozii de brandt, căzute mult în dreapta sectorului nostru, au conturbat starea de veghe a pândarilor.

Primele raze ale soarelui de toamnă îl găsesc pe soldatul Mirion Ioan tot în adăpostul lui. Ca un creștin adevărat, țăranul cu mintea și sufletul curat ca apa izvorului de munte, se ridică în genunchi, uitând parcă de vrăjmașul din față și începe să se închine lui Dumnezeu, așa cum a făcut în tot timpul vieții, cum l-a învățat la școală și biserică Cucernicul Părinte Iosif și după cum l-a deprins de mic copil mama lui.

...In liniștea solemnă a acelei dimineți de toamnă, pe la orele 5,20 se aude o singură pocnitură de armă... Corpul aplecat pentru rugăciune al soldatului erou nu s'a mai ridicat dela pământ...

I. B.

Colind nou

Sus e cer... sub mine cer...
Flori de sticlă 'n crengi de ger
Și prin noapte se desprind
Boabe albe de colind.

Noapte albă... ninge calm...
Plâns uitat în orice psalm.
Clinchet mic peste tăceri,
Risipit în nicăieri.

Către Răsărit s'au dus
Serafimii lui Iisus.
Din credința pentru El,
Cântec aspru de oțel.

Noapte albă... ninge calm..
Plâns uitat în orice psalm.
Peste iesle și trecut,
Steaua 'n noapte a căzut.

Ion Sofia Manolescu

Cazacii depun jurământ de credință Fuehrerului

Vântul suflă înghețat peste câmpia întinsă dintre cele două șoproane ale colhozului. In linie, așezată pentru solemnitate, o companie de soldați în uniforma cenușiu-verzuie germană. Căștile strălucesc în soarele cu dinți. Este una dintre numeroasele companii de cazaci care s'au constituit din voluntarii fugiți din rândurile bolșevice sau căzuți prizonieri. După mai multe luni de instrucție trebue acum să depună jurământ de credință Fuehrerului, pentru ca apoi să fie utilizate pentru combaterea bandelor de bolșevici din spatele frontului.

Este Duminecă dimineață. De jur împrejurul companiei o mulțime de fete și femei din satul apropiat, în port național. Culorile vii ale basmalelor fac un cadru vesel solemnității. Reprezentantul comandantului Diviziei apare însoțit de mai mulți ofițeri. Căpitanul, decorat cu Cavaleria Crucii de Fier, cel care s'a ocupat în ultimele săptămâni cu instrucția cazacilor, îi dă raportul prezentându-i compania. O tresărire ca un val mișcă zidul de uniforme. Fanfara cântă un marș. Reprezentantul comandantului trece în revistă frontul. Un tâlmaciu se suie pe pod și vorbește în fraze scurte despre importanța acestei zile, despre îndatorirea pentru care jură astăzi tinerii soldați, despre patria și viitorul lor pentru care ei vor fi de aci înainte eliberatori alături de trupele germane.

La o comandă 100 de brațe se ridică și 100 de guri pronunță sacadat și solemn formula jurământului: „Imenem Bogu gaiu siiu svatniu cliatvu"... Fac în fața lui Dumnezeu acest jurământ sfânt!... Două sute de ochi se îndreaptă cu gravitate și credință către tabloul Fuehrerului, sub care stă scris în litere mari chirilice: Hitler, liberatorul.

Câteva zile mai târziu i-am văzut la instrucție, sub comanda plutonierilor și subofițerilor germani. Câțiva flăcăi mai desghețați dintre caucazieni au fost luați ca instructori ajutori. Mișcările, executate după comenzi în limba germană, se fac precis și fără greșeală, ca într'o cazarmă germană.

Stând de vorbă cu comandantul caucazian al acestei companii, un fost subofițer, am aflat amănunte: ne-a spus că toți s-au înrolat voluntari. In săptămânile de prizonierat au simțit și au văzut toți ce însemnează socialismul german și militarul german, iar astăzi sunt mândri să meargă în marș sub steagul Marelui Reich german, către un nou viitor care le promite totul. Figura stăpânită a tânărului cazac, privirea lui deschisă și vocea liniștită mărturisesc că nu spune vorbe goale. Din însăși sămânța pusă de el, bolșevismul vede încolțind un dușman aprig și fanatic.

S.

Eroul Colonel Adjutant Alexandru P. Pastia

(Urmare din pag. 3-a)

parte la campania din 1913 ca sublocotenent comandant de pluton. Ca locotenent a făcut războiul din 1916. In campania din 1919 a fost căpitan comandant de companie.

In 1928—1931 a fost atașat militar la Belgrad. Peste doi ani este numit profesor de Tactica infanteriei și Tactica generală la Școala Superioară de Războiu. In 1937 a primit comanda Școalei pregătitoare de ofițeri.

Din 1939 până la declararea războiului, colonelul Pastia a fost adjutant regal. La Palat, cerând prin mai multe rapoarte, a primit înaltul consimțământ al M. S. Regelui, să fie trimis pe front.

Anul trecut s'a distins în special în luptele dela Melitopol.

In prima parte a acestui războiu a fost șeful detașamentului de legătură al Marelui Cartier General pe lângă Armata XI Germană, până în Noemvrie 1941, când este numit comandant al Școalei Superioare de Războiu.

La 15 Iunie 1942 pleacă din nou pe front, în calitate de comandant secund al Marei Unități blindate; în fruntea căreia moare eroic, în vârstă numai de 49 ani, când trebuia să-și primească tresa de general.

Căzut în luptele dela Don, este înmormântat provizoriu în Rusia, la Rostov, în ziua de 25 Noemvrie 1942.

Este al doilea comandant al Școalei Superioare de Războiu, care cade pe câmpul de onoare, rămânând ca exemplu de virtute ostășească pentru ofițerii noștri de stat major.

Colonelul Pastia a învins.

Pilduitoarea avântare a acetsui comandant peste hotarele urgiei a fost începutul marei biruinți câștigată în ultimile zile de către carele blindate române la Don.

Prin crucea lui de viteaz, țara și-a înălțat acolo încă un altar pentru victoria finală.

S.

Posturi de observație în Caucaz

Crăciunul Grănicerului

Noaptea începea să se aştearnă pe nesimţite pe Dealul Feleacului, acolo unde vitregia soartei a înfipt pentru o vreme stâlpi noi de graniţă în inima pământului transilvan. Ca dintr'o pernă uriaşă văzduhul scutura fulgi mari de ninsoare, învelind tot cuprinsul într'o zeghe de sărbătoare. Odată cu lăsarea întunerecului se porni un vânt din răsărit, sbeguindu-se cu fulgii cerului.

Doi soldaţi grănicori se opriră o clipă din patrulare, la semnul de pe şoseaua cea mare, ca să-şi ridice gulerele de blană ale mantăilor.

— Se porni pe iarnă, vere, zise unul. Bine c'avem cojoc bun.

— Apăi că n'o fi ca anul trecut. Ţi-aduci aminte deabia ne mai puteam urni pe graniţă.

— Oricât o gerui pe aici, se cheamă că suflă crivăţul mai potolit. Ce-o fi făcând însă cei de pe Volga? Acolo iarnă, nu glumă.

— De! Se încălzesc şi ei luptând. Ne spunea ieri d-l locotenent că i-au năucit pe ruşi. Mai ales când ajung ai noştri la baionetă, blestemaţii o rup de fugă urlând: „rumânski, nazat, nazat“.

— Ei, acolo se vede ce poate Românul!

Cei doi grăniceri: Gheorghe Mureşan şi Ion Sinea, erau dintr'o comună de peste deal. Fuseseră tovarăşi de copilărie şi acum se nimeriseră camarazi în aceeaşi unitate de grăniceri. Gândurile nemărturisite sburau năvalnic peste Dealul Feleacului, spre satul lor atât de aproape altădată şi atât de departe astăzi. Nu erau încă dumiriţi de ce li se păreau că dealul acesta, pe care hoinăriseră de mici în toată voia, se înălţase deodată până la cer, iar cei dragi ai lor rămăseseră oropsiţi undeva la capătul pământului. Din ziua când venise urgia par'că stau cufundaţi într'un vis urît şi tot aşteaptă să se trezească.

Gheorghe şi Ion tăcură un răstimp, petrecându-şi dorurile luminoase prin cernerea mohorîtă a nopţii, apoi cel dintâi spuse:

— La ce te gândeşti tu, mă Ioane?

— Păi, mă gândesc că mâine e Crăciunul şi taica şi mămuca sunt singuri şi anul ăsta. Oare se mai cântă colindele, dincolo?

— De, ştiu eu? Dar mare-i Dumnezeu, ne-om vedea iar la rosturile noastre, după ce-o trece războiul.

— Nici că se poate altfel, măi Gheorghe. După atâtea isprăvi trebue să vie şi dreptul nostru. Dar toate lucrurile la timpul lor. Acum să lăsăm vorba şi să ne isprăvim rondul. Eu o iau în sus spre pădurice. Să fii cu băgare de seamă, că pe o vreme ca asta se cam strecoară contrabandiştii.

Vântul se mai ogoise, iar gerul nici că se simţea prin mantaua grănicerească. O lumină alburie dovedea că dacă n'ar fi fost ninsoarea, luna plină ar fi luminat pământul ca ziua. O linişte ca de biserică pregătea sfânta naştere a Domnului.

Ion Sinea trecu şoseaua de-a-curmezişul şi îşi continuă patrularea de-a-lungul graniţei, mergând încet, cu trupul aplecat, par'că ar fi dus pe umeri o sarcină grea. Fulgii din afară vânzăleau şi în bezna din suflet, tulburându-l mai mult ca niciodată. Un om i-adusese veşti deacasă chiar azi de dimineaţă. Aflaseră cei de peste deal că el este prin părţile acestea şi dorul părinţilor trebue să fi fost tare arzător în noaptea asta de Crăciun.

Cum s'ar repezi să-i vadă, măcar pentru o clipă. Cunoaştea cu ochii închişi fiecare drumeag, fiecare viroagă, doar pe aici se pomenise de când se ştia el. Ce vremuri fericite era altă dată. Cum de se spulberaseră toate, aşa ca zăpada pe un câmp sub vifor.

Călca rar şi apăsat şi cu fiecare pas bocancii i se afundau în pulberea albă până la glezne. Câmpul se înfiora la trecerea lui, iar urmele ce se iveau câteva clipe în zăpadă, păreau săruturi de mângâiere depuse pe faţa pământului adormit, de care se simţea atât de aproape, atât de strâns legat.

In jurul lui stolurile de amintiri se învălmăşeau cu fulgii văzduhului. Işi isprăvise de un an termenul de oştire şi se găsea tot sub arme. Aşa era porunca ceasului de faţă şi n'avea ce face. Dar un glas îi spunea că mâine, poimâine, se va întoarce roata, va veni iar în sat să-şi muncească pământul, să-şi îngrijească averea. Il aşteptau părinţii, îl aşteaptă şi Aniţa, fata cea mai chipeşe din comună, logodnica lui. Va mai ridica o casă lângă bătrâna locuinţă părintească, va cumpăra doi bouleni pentru arat şi poate doi căişori cu care ar putea face cărăuşie la fabrică în zilele de răgaz.

Frumoase nădejdi, dar de ce îşi simte acum inima atât de grea par'că e un bolovan?

E noaptea de Crăciun şi el nu este acolo. Vieaţa îi este tăiată în două, jumătate aici, jumătate dincolo. Dacă ar lua-o la picior, într'un ceas ar fi acasă. Cunoaşte el un drum ascuns pe unde nu l-ar simţi nimeni. Până în ziuă ar putea fi înapoi. I-ar vedea în fugă pe toţi ai lui, le-ar aduce un pic de bucurie de Crăciun.

Soldatul Ion Sinea, când îşi dădu seama că alunecă pe alte căi, se scutură cu toată puterea: „Doamne, fereşte-mă de ispită“!

Işi făcu o cruce mare, alungând cu hotărîre gândurile ce vroiau să-l abată dela datorie. Respiră de câteva ori aerul înviorător de iarnă şi cu fălcile încleştate, cu ochii scotocitori prin noapte, merse înainte, înfrânându-şi dorurile.

Deodată prin zăvoiu se auzi o trosnitură de vreascuri. Se tupilă repede după un copac şi ciuli urechile. Răspunderea lui de paznic la hotar se trezi cu toată înverşunarea. Inima îi svâcnea să iasă din coşul pieptului. „Trebue să fie contrabandişti“ îşi spuse el, căutând să prindă orice mişcare.

Cu hotărîre apucă arma şi se îndreptă îndrăzneţ spre locul unde i se păru că zăreşte o umbră.

— Cine-i, stăi!

— Om bun, se auzi un glas răspunzând cu blândeţe.

O clipă, toată făptura grănicerului Ion Sinea fu străbătut de fior. Recunoscuse glasul. Dar consemnul era mai tare decât orice pe lume.

— Om bun, înaintează şi dă-ţi parola.

— Sunt eu, Petre Sinea. Nu te mai preface, Ioane, ţi-am ghicit glasul.

— Nu recunosc. Dă-ţi parola.

— Sunt eu, tatăl tău, măi Ionică. Nu ştiu nicio parolă. Bine că nu m'au zărit vrăjmaşii. Iată, am venit să-ţi aduc bunătăţi de Crăciun. Numai câteva clipe şi mă întorc, că m'aşteaptă maică-ta acasă.

— Trebue să te escortez la pichet. Aşa-i consemnul. Altfel trag.

— Bine, Ionică, fie cum zici tu. Mulţumesc lui Dumnezeu că te-am nimerit.

A doua zi, în faţa pichetului de grăniceri, comandantul cerea informaţii despre lucrurile întâmplate în timpul nopţii şi după ce-l lăudă pe Ion Sinea înaintea frontului, îi strânse mâna, spunându-i cu prietenie:

— Te-ai purtat ca un adevărat grănicer. Spune-mi ai vre-o dorinţă pe suflet?

— Să trăiţi, domnule locotenent, aş vrea să petrec Crăciunul cu omul arestat astă-noapte.

— Bine, Sinea, dar lămureşte-mă cum ţi-a venit gândul ăsta?

— E tata, dom'le locotenent! a vrut să mă vadă de Crăciun.

Ofiţerul privi drept în ochii soldatului, de unde văzu izvorînd două lacrimi potolite.

Simţind şi el o duioşie neaşteptată, înnecându-i sufletul, dădu un ordin scurt:

— Să fie eliberat arestatul, să stea cu noi la masa de Crăciun.

Apoi intră repede în clădirea pichetului să nu-l vadă trupa cum striveşte între pleoape două sfinte boabe de lacrimi.

I. VALERIAN

Scrisoare acasă (de Weiss)

Un eroic contraatac

In marele cot al Donului, armatele aliate mai aveau de făcut curăţirea luncii marelui fluviu rusesc de resturile trupelor sovietice.

Bolşevicii se agăţaseră cu disperare de câteva mici capete de pod, unde terenul le era favorabil, pentru a păstra baze de plecare la atacurile pe care aveau intenţii să le încerce pentru degajarea Stalingradului.

De mai multe zile atenţia unor unităţi germane şi române era îndreptată asupra unei pădurici de câteva hectare, situată chiar pe malul Donului, botezată de camarazii noştri „Loreley“, pentrucă avuseseră bucuria să o cucerească şi apoi durerea să o piardă. Era foarte greu de stăpânit această pădurice, deoarece în acoperirile ei pătrundeau mai multe viroage adânci, prin care se infiltrau ruşii, atacând continuu pe ostaşii noştri.

Intr'o noapte, mai întunecoasă decât celelalte, din cauza unor nouri care acopereau cu o perdea de nepătruns luna şi stelele, câteva sute de bolşevici îşi puseseră în gând să recucerească o înălţime din apropierea păduricei Loreley, care da posibilitatea trupelor aliate să supravegheze bine albia Donului. Inaintând prin viroage, au ajuns până la 50 metri de linia infanteriei, ameninţând observatorul unei baterii de artilerie care se afla în spatele puşcaşilor.

La observator se găsea căpitanul Vergati Lelius, care, dându-şi seama că înaintarea inamică îl punea în imposibilitate să conducă, în bune condiţiuni, focul tunurilor sale, spre a păstra înălţimea, a pornit imediat la contra-atac cu artileriştii pe care-i avea lângă el.

Reacţiunea neaşteptată a românilor, în frunte cu neînfricatul ofiţer artilerist, care, cu pistolul său mitralieră, făcea goluri simţite în rândurile duşmane, a înspăimântat trupa sovietică.

Bolşevicii au întors spatele şi au început să se retragă în debandadă.

Căpitanul Vergati a capturat cu grupul său de comandă 8 prizonieri, pe lângă nenumăraţi bolşevici pe care i-au omorit şi rănit. Nu s'a mulţumit însă cu acest rezultat. A continuat contra-atacul, împreună cu infanteria, urmărind de-aproape pe ruşii care fugeau şi cu un efectiv ce nu depăşea 40 ostaşi a ajuns şi a împresurat inamicul în pădurice.

La acţiunea de curăţire a păduricei, pe care a pornit-o mai departe fără odihnă, însufleţit de dorinţa să arunce peste Don resturile trupei sovietice, într'un salt în care arăta vitejilor ce-l urmau drumul biruinţei, a trebuit să treacă printr'un baraj al aruncătoarelor duşmane. Cu această ocazie, un proiectil a răpit regimentului de artilerişti prahoveni pe căpitanul Veregati Lelus, încheind vieaţa sa eroică, închinată Patriei.

Alături de el au căzut şi doi dintre observatorii săi, fruntaşul Apostolescu Alexandru şi fruntaşul Florea Gh., care l-au însoţit pe drumul fără întoarcere, dovedind trăinicia legăturii închegată între comandant şi ostaşii săi.

Jertfa lor n'a fost zadarnică. Bolşevicii s'au putut convinge încă odată, în urma pierderilor mari pe care le-au suferit, că pe Don Românii se bat năpraznic.

Pentru eroicul contra-atac, căpitanul Vergati a fost propus să i se dea, post-mortem ordinul „Mihai Viteazul“, iar artileriştilor căzuţi, medalia „Virtutea Militară“.

Slt. rez. TUDOSIE ION

Schiță de pe front (de P. Șuțeanu)

Poarta Nistrului

Nistrul, dela Crâuleni în jos, își rărește meandrele, strecurându-se în ocoluri largi, lățindu-și albia și înmulțindu-și vadurile pe sub podgorii și livezi, în care primăverile își torc farmecul în cântecele drăgăstoase ale privighetorilor. Vadurile dese au și fost pricina lanțului de năvăliri ale barbarilor din răsărit. De aceea, străbunii noștri au căutat să ridice cetăți de întărire în părțile unde primejdiile erau mai amenințătoare, cum sunt dela Tighina 'n vale, până 'n oglinda Limanului, străjuită până azi de zidurile Cetății Albe.

Pornind dela Chișinău cu faitonul încăpător, sub care arcurile hodorogesc asemenea unor clește jucate de copii, drumul colbos își desface brâul fumuriu prin începutul de șes care duce 'n Bugeacul ce se oprește la Dunăre pentru odihnă. Rare păduri de salcâmi răsuflă răcoare, potolind, în chilia lor, zăduful care, în toiul verii, are răbufniri de cuptor. In mersul cailor, liniștit ca un râu fără învârtejiri, priveliștele basarabene se desfășoară în lumina care, prin aceste locuri, are fulgerări de mărgăritar.

Privirea s'anină de sate, cercând să oblicească numiri și taine urzite 'n trecut de slova istoriei. Merenii și Bulboca odihnesc gospodării moldovenești, printre cioburi de ape rămase dela ploi, ori rămășiți de inundații. De pe drumul de cară, Nistrul se ghicește sub dealurile care hotărnicesc guvernământul de ieri al Chersonului. Când ne-apropiem de Tighina, la 6 km, întâlnim satul moldovenesc Varnița, sat unde-a locuit 2 ani, dela 1709—1711, marele rege, erou al Suediei, Carol al XII-lea.

In fața bisericii, care, prin măreția ei, stăpânește întinderile transnistriene, s'a ridicat un monument în amintirea ostașului cuceritor de lumi. Doi ani a stat prizonier în Varnița, în satul sărac pe-atunci și închis apoi în turnul Cetății Tighina, turn care dăinue și azi în partea dinspre răsărit spre Purcari și Tiraspol. Regele Carol al XII-lea, în 2 ani ne-a deprins limba, s'a îndrăgostit de mâncările noastre și negreșit că niște ochi dulci de moldovancă i-au tulburat inima. Că este așa ne-o dovedește o întâmplare pe care țin s'o povestesc.

Acum câțiva ani, un profesor universitar din Suedia a venit la Varnița să vadă locurile unde-a viețuit marele Rege. L'am purtat prin sat, l'am dus pe la școală, pe la biserică, am colindat cu el Cetatea, i-am arătat turnul care i-a fost locuință și târziu de tot, rupt de foame, l'am dus la masă la restaurantul Butnaru. Comandasem dinainte numai bucate românești, anume ca să facă acest străin cunoștință cu bucătăria noastră. Și, între altele, făcuse Butnaru și niște sărmăluțe în foi de viță mici, mai cât alunele, grase, din carne de porc, puțin amestecată cu de vacă și muruite cu niște smântână groasă, de s'o tai cu cuțitul.

Eram toți curioși să vedem ce-are să spue suedezul despre sărmăluțele care se topeau în gură de bune ce erau. Cum i s'a pus în față farfuria aburindă, profesorul a strigat, tare înveselit:

— Asta-i mâncarea noastră națională.

Și, pe urmă lucrurile s'au lămurit, risipind mirarea noastră, când am aflat că dela Varnița, Carol al XII-lea a dus în Suedia gustoasele sărmăluțe și le-a încetățenit ca mâncare națională.

De-aici, dela Varnița, se deschide o minunată priveliște de-alungul Nistrului și dincolo, peste Purcari, în marele sat ascuns printre livezi, dintre care ies în potopul luminii acoperișuri roșii ca niște oglinzi însângerate.

Când intri în Tighina nu știi pe care stradă s'apuci, că toate sunt la fel, drepte-sfoară și largi, de năvălește prin ele lumină, spumoasă ca o cascadă. Casele unele noui, alte rămase poate — așa de pe vremurile Voevozilor sau a Nogailor, sunt străjuite de copaci, cei mai mulți răsădiți de gospodăria românească.

Orașul Tighina, dacă răscolim hrisoavele vremurilor, este bătrân ca toate orașele pe care vieața negustorească le-a clădit în răsărit, pe malul Nistrului moșneag, întărindu-le cu cetăți și hotărîndu-le drept dig în calea puhoaelor vrăjmașe.

Pe timpul dominațiunii genoveze, orașul ființa, ceia ce a silit pe acești negustori, în colind, să 'ntemeeze aici cuib de întărire. Chiar numele orașului a fost dat de genovezi. Ei îi spunea „Tighin".

Aici, în Tighina, au ridicat cetate cu zece turnuri crenelate, clădind în interior un castel cu opt turnuri. Rămășițele acestui castel trăesc și astăzi, ca și zidurile Cetății, pe malul Nistrului, încercuite de alte ziduri și de șanțuri unde, pe timpul acela, se dădea drumul apei, formând un brâu de albie adâncă.

Tighina a fost orașul în care bătăliile s'au ținut ca ploile de toamnă. Pe-aici, pe la Tighina, se scurgeau năvălirile dușmane, gonind furtună, jefuind și omorind, sămănând groaza și ținând veșnic trează apărarea băștinașilor.

Așezarea aceasta era ca o poartă la malul Nistrului, în care izbeau toți barbarii răsăritului, ahtiați să intre. De aceia, când turcii și-au întins stăpânirea până la Nistru, au ținut să schimbe numele orașului din Tighin în Bender, ceia ce pe limba lor înseamnă poartă. Această poartă a răsăritului trebuia să stea închisă, ca să poată cei din dreapta fluviului să-și vadă de rostul treburilor, sau să facă față altor zbuciumări ce poposeau din miazăzi, dinspre Chilia și Ismail.

Când orașul a intrat sub oblăduire moldovană, mai cu seamă sub Ștefan cel Mare, Cetatea, dărâmată de vifornițele păgânilor, fu reparată și întărită puternic, având sălaș de ostași, cu pârcălabi și hatmani viteji, neînfrânți și biruitori, spaima veneticilor și prilej de preamărirea Nației moldovenești.

Benderul și șirul desdepănat al veacurilor, a trăit, când sub moldoveni, când sub turci, când sub tătari, când sub ruși, până ce aceștia din urmă, prin înșelăciune, au izbutit, după 1812, să-și dureze o stăpânire de 106 ani.

Străbunii noștri au avut multe de suferit dela acești dușmani, care, mai ales și cei mulți, prin poarta aceasta a răsăritului, amenințau Moldova. De multe ori turcii năvăleau pe la miazăzi și 'n același timp intrau și tătarii pe la răsărit. Atunci moldovenii se rupeau în două și dădeau iureș în păgâni. Plăeșii și arcașii noștri umpleau codrii Tigheciului și când le venea la îndemână, năpusteau, valuri, împrăștiind groaza și moartea.

Și, ne vorbesc hrisoavele că la 1535, sultanul Soliman, în fruntea unei mari oștiri, a pus flămândă stăpânire pe ținutul din sudul Basarabiei, ocupând și Tighina, când i-a schimbat numele în Bender. Atunci, Soliman a întărit pe scaunul Moldovei, ca Domn, pe Ștefan Lăcustă. Domnia lui Ștefan Lăcustă, înjugată cu desăvârșire turcilor, a fost una care a 'ndurerat mai mult sufletul moldovenesc. De-aceia acestui Voevod i s'a dat porecla de Ștefan Turcitul și 'mpotriva lui, care pierduse o parte din Moldova, s'a pornit o răscoală și-a fost dat jos din scaun și omorît.

Furtunile, peste pământul nostru, s'au abătut și s'au dus. Neamul a rămas așa, cum îi cel de azi, stăpân pe curat suflet românesc, în aceeași străbună credință și'n armonia aceluiași grai, frumos și dulce cum altul nu-i.

La Tighina și'n părțile până la Dunăre, pe vremea năvălitorilor barbari, erau numai moldoveni. Invrâstările de astăzi sunt coloniști, aduși în scop de desnaționalizarea elementului băștinaș. Dovadă că după 1500 erau în părțile Tighinei numai moldoveni, ne-o face Beiul de Bender, care, spre a se înțelege cu populația, a fost nevoit să-i învețe limba. Odată acest Bei, așteptând să-i sosească Hanul și având nevoie de-o cinstită băutură, scrie unui cunoscut în moldovenește și 'ntrebuințează o limbă așa de frumoasă, de parcă ar fi scris-o Neculce sau Mironașcu Costin:

„Eu, Ali, Bei de Tighina, pohtesc pe dumeata ca să-mi trimiți un horlică, să-mi hie de Hanul, că este să vie spre la Tighinea și ți-l voiu plăti cu bani dumitale, dar foarte te poftesc să-mi trimiți curând, până nu vine Hanul. Și mă rog să-l trimiți pre acest om al mieu. Și să nu mi-l zăbăgești".

Și-acum să poposim cu sufletul și inima în orașul unde pe fiecare piatră istoria are 'ncrustată o literă.

Tighina are o fermecătoare așezare pe malul Nistrului. Imprejmuit de podgorii și livezi, orașul s'asemuește unei stațiuni climaterice. In preajma Tighinei, de jurîmprejur, sunt cele mai renumite livezi din țară. De-aceea Tighinei i se spune California Basarabiei, după marile bogății ce le aduce pometul. Când ieși de pe strada principală, dintre prăvălii cu mușterii mulți, dai în mahalaua numită Caucaz și locuită, în mare parte, de cațapi: lipoveni bărboși, cu primăveri senine în ochi, purtând ciubote uriașe și rubăști de toate culorile. De-aici, din mahalaua Caucaz, încep, pe sute de hectare, livezile care cuprind în ele 93 sorturi de mere. Pornești cu trăsura pe digul care le apără de Nistru. Primăvara deschide rai de flori, deoparte și de alta. Dacă în lumea care n'o cunoaștem există rai, negreșit că din fumusețea lui a coborît o parte la Tighina, în împrejurimi.

Printre livezile înspumate, câte-o casă, unde și unde, dovedește că este și-un stăpân. De sus de pe dig, privirea admiră înhorbotarea de flori, de parcă peste livezi s'ar fi abătut, spre odihnă, toți fluturii colorați din lume. In stânga, Nistrul își saltă chimirul de ape și peste el brățara podului de fier scânteе'n lumină. Se zăresc clădirile din Tiraspol și'n vale turnul mănăstirii Chițcani, de unde, în ceasuri de liniște, adie taine de clopote.

In fiecare an, primăvara, Nistrul se mânie, își umflă albia și se revarsă în livezi, înfruntând digul. Iar când își retrage apele, lasă în urmă brazde de mâl, care întărește rădăcinile pomilor și ajută a pune gust deosebit în fructele toamnei. La Tighina, Nistrul își înfrățește rostul cu Nilul Egiptului.

Spre miazănoapte și apus orașul e'n hotar cu podgoriile dela Belousovca și Protegalovca Dacia. De-aici Octomvrie scoate-un vin gros ca untdelemnul, care, când îl bei, toarnă tinerețe 'n trup.

Pe-aici toamna e'mbelșugată și liniștită. In nopți cu răcoare, în pacea de arhondaric, s'aude, din câte-o vie, glas de ghitară. E un vers duios și 'nlăcrămat. Poate cântecul se 'nlață pentru dragoste, sau poate e o rugă pentru cei ce odihnesc în preajmă, în țintirimul „General Dragalina", plin de jertfele dăruite de eroii care au deschis la Tighina poartă răsăritului, ca să se vadă Bugul: hotarul firesc al Moldovei.

Cpt. rez. D. IOV

Colind

Pe muntoase poteci cu bolovani,
Copilul de ieri se îndrepta spre cer,
Simplu, ca o lumină printre ani,
Intonând la fereastră: Lerui-Ler.

Măsura al întinderilor arc,
Cu mâinile degerate de ger,
Spre veșnicul căruntitul monarc,
Inălț'ndu-și colindul: Lerui-Ler.

Printre zăpezile lumii era,
Ca o lumină ce arde Oier,
Mioarele de pe culmi adună,
Cântând în vremea largă: Lerui-Ler.

Așa, copilul de ieri, peste ani,
Pe muntoase poteci urca spre cer,
Printre-ai vieții trecând bolovani
Și cântând la fereastră: Lerui-Ler.

ION ȘIUGARIU

Faptele de arme ale unui escadron mecanizat

După zile întregi de urmărire aprigă a hoardelor bolșevice, ajunși în satul Timoșevskaia, la Sud de Rostov, informațiile obținute arată că în curând vom ajunge oastea fugară a lui Stalin. Aici escadronul intră în compunerea Detașamentului comandat de căpitanul Frank, împreună cu două companii de pionieri germani, care primesc misiunea de a cerceta direcția de înaintare a unității superioare.

Siguranța înaintării este încredințată plutonului de motocicliști, sub comanda bravului locotenent Floreșteanu Marcel, întărit cu două care de luptă ce constitue avantgarda acestui detașament.

Este ora 8,30, motoarele sunt pornite. O scurtă verificare a echipamentului și mașinilor ne arată că totul este pus la punct.

Ritmul accelerat al mașinilor pare a fi prea încet, față de nerăbdarea ce se citește pe fețele tuturor.

In curând, primele elemente de cercetare ajung în fața unui canal, al cărui pod ardea. Datorită mijloacelor pionierilor germani ce făceau parte din detașament, escadronul reușește să treacă râul.

In fața satului Staroarmenskaia, ariergarda inamicului este întâlnită. Un viu schimb de focuri deschis de ambele părți lasă să se vadă frica produsă în rândurile bolșevicilor, fapt imediat exploatat de locot. Floreșteanu, care împinge toată avantgarda în rândurile inamicului.

Acțiunea repede a carelor de luptă de sub comanda locot. Bunescu Nicușor, execuția perfectă a sergentului Cârciumaru și sergent Pătrașcu, conducători de care, precum și curajul neasemuit al sergenților: Sebeșeanu și Diaconu, din plutonul de motocicliști, creiază zăpăceală de nedescris la bolșevici.

Urmărirea și rapida curățire a satului, dă posibilitatea avangarzii de a captura un mare număr de prizonieri și material de războiu.

Ajunși la Kraznoarmenskaia elementele inamice sunt surprinse tocmai când voiau să dea foc podurilor. Escadronul de sub comanda căpitanului Florescu Petre organizează trei recunoașteri pe trei direcțiuni, care duceau toate spre obiectivul zilei, orașul Slavinskaja.

Recunoașterea de pe axul principal de sub comanda slt. rez. Neamțiu Ioan, aduce informația că Slavinsajka este puternic ocupată de inamic. Hotărîrea imediată a căpitanului Frank este de a ataca. In curând recunoașterea de pe axul principal este primită cu focuri. Printr'o acțiune puternică a avangărzii, primul dispozitiv al inamicului dela marginea orașului este desorganizat, iar inamicul este urmărit prin focuri puternice și silit să se retragă. Sub o ploaie ucigătoare de focuri executate de soldați și partizani, din curți și case, bravura ostașilor noștri nu este oprită decât în fața râului Protoka, care străbate orașul și al cărui pod bolșevicii îl aprinseseră pentru a scăpa de furia urmăririi.

Dispozitivul de apărare comandat de locot. Floreșteanu, de pe malul râului Protoka, pe lângă focurile primite de dincolo de râu, este atacat de focurile puternice ale partizanilor din spate. Curățirea lor nu s'a putut face decât cu ajutorul plutonului de tanchete comandat de viteazul lt. Bunescu Nicolae.

In timp ce acesta își executa misiunea, pe malul opus își făcuseră apariția două guri de foc A. C. Sublocot. rez. Neamțiu Ioan, comandantul secției de tunuri A. C., văzând această situație și dându-și seama că orice clipă pierdută ar putea primejdui soarta carelor de luptă și a locot. Bunescu, cu echipajul său, datorită unui sentiment de înaltă camaraderie, personal trecu la trăgaciul unui tun Bofors, a executat tragerea asupra inamicului, neutralizându-l și dând posibilitate locot. Bunescu să-și retragă carele la adăpost.

Spiritul lui de camaraderie i-a fost însă fatal, deoarece o schijă dintr'un proiectil A. C. l-a răpus.

Fapta lui constitue un exemplu minunat, iar sacrificiul lui n'a fost zadarnic. A doua zi, detașamentul căpitanului Frank a fos întărit și orașul Slavinskaja a fost cucerit.

Escadronul căpitanului Florescu primește o nouă misiune de a surprinde trecerea peste Cuban. Recunoașterea trimisă spre Vest, sub comanda locot. Floreșteanu, raportează că satul Anastasievka este liber. Reluarea înintării cu întreg escadronul s'a făcut după vreo patru ore, conform ordinelor. In acest timp, bolșevicii au ocupat satul. Rezistența lor pare a fi dârză, dar o scurtă judecare de situație a comandantului de escadron, hotărăște o manevră abil concepută și executată la plutonul purtat de sub comanda sublocot. Millea Gh. și plutonul de care de sub comanda locot. Bunescu N. înlătură rezistența inamicului, lăsând satul în mâna escadronului.

A doua zi, escadronul căpitanului Florescu își continuă misiunea cu scopul de a pune mâna pe trecerea peste Cuban. La circa 14 km. Vest Anastasievka, focuri puternice ale inamicului, executate din toate părțile, combinat cu focuri de mitralieră a 5 avioane Ratta, încercară să surprindă și să înconjoare escadronul. Armele automate A. C. și brandt-urile din belșug au încercat să distrugă întreg escadronul. Este o situație foarte critică.

Experiența comandantului face ca rușii să plătească scump îndrăzneala lor. O fixare de front cu vitejii din plutonul lt. Floreșteanu, întărit cu secția A. C. și grupa de mitraliere de sub comanda sergentului brav Hanea Ștefan, pentru a zădărnici înaintarea inamicului și dispunerea plutonului purtat pe flancuri, stăvilește încercarea inamicului de a ne înconjura.

Focul eficace al mitralierei executat de soldatul Rolea Nicolae și focul puștilor mitraliere, executat de soldații Cioria Ioan și Isac Nicolae, au secerat valuri, valuri de bolșevici. Escadronul este dispus, în formă de arici, gata de a para lovitura din oricare direcție.

In acest timp locot. Bunescu N. primește ordinul să acționeze cu plutonul său de care în direcția în care ar căuta să contra-atace. O scurtă dar enegrică acțiune a carelor pe unul din flancurile descoperite, evidențiază curajul locot. Bunescu și sergentului Dimulescu Petre.

Un glonț rătăcit al unei arme A. C. răpune pe sergentul Dimulescu Petre, care moare cu mâna încleștată pe mitralieră, iar pe locot. Bunescu Nicolae îl rănește mortal.

Excepționala comportare a întregului escadron a determinat slăbirea rezistenței inamice și a dat posibilitate comandamentului, prin informațiile prețioase ce le-a furnisat prin luptă, să ia o măsură conform situației.

Curajul și comportarea întregului escadron moto-mecanizat a stârnit admirația camarazilor germani cu care au acționat.

Ostașii noștri la ocuparea Nalcicului

Pe un aerodrom departe în răsărit

Seara, la popotă, bârfeală ca de obiceiu, noaptea calmă și sticloasă, iar dimineața, o dimineață ca toate celelalte, cu puf ușor de brumă pe aripile avioanelor și soare anemic răsărit undeva pe aproape. Aparatele ședeau cuminți în așteptare, rânduite frumos pe o latură a aerodromului.

Viața începuse să palpite pretutindeni. Desigur, puțini oameni știu cum se animă un câmp de aviație. La început, când noaptea își ridică o geană de întuneric la orizont și primile trâmbe de lumină pală încep să răsbată, o tăcere și senzația de pustiu te copleșește de cum ai pășit pe aerodrom. Avioanele par ici, colo, făpturi fanteziste, cufundate într'un somn metalic. Camioane, macarale, butoaie, grinzi și o sumedenie de alte materiale zac risipite alandala pe pământul neted, învăluite în mantia cenușie a zorilor. Deodată pe neașteptate liniștea e sfâșiată de strigăte, cuprinzând ordine, din bordeele ascunse încep să răsară oameni care se cheamă, și-și dau comenzi, încet, încet câmpul se umple de o lume care se înmulțește ca prin farmec, butoaiele încep să se rostogolească, mașinile să funcționeze, motoarele să zbârnâe, elicele să se învârtească.

Munca pe aerodrom a început. S'a făcut ziuă!

Așa a fost și în dimineața aceea ce nu vom uita. Când au sosit piloții pe aerodrom totul era în perfectă regulă. Au cercetat hărțile, au schimbat păreri și fiecare s'a îndreptat apoi spre aparatul lui. Avioanele erau gata de sbor. Zumzetul regulat al motoarelor încânta urechea ca o muzică plăcută. Și pe bună dreptate. E muzica pe care o ascultă înaintea fiecărei plecări, pentrucă în sunetul notelor monotone și regulate, se împletesc speranțele celui care înfruntă necunoscutul albastru.

In așteptare, piloții vânători ce urmau să facă protecția unor avioane românești de bombardament, ascultau satisfăcuți muzica motoarelor lor.

Pe neașteptate, în văzduhul pur ca apele unei oglinzi de cristal, deasupra aerodromului, au apărut în formație un stol de bombardiere roșii. Din senin... Cum se îmtâmplă numai la cinema, decorul s'a schimbat fulgerător. Ca la o singură comandă, întregul aeroport s'a transformat în poziție de apărare și contra-atac împotriva îndrăzneților roșii. O clipă numai de reculegere și țăcănitul sacadat al mitralierelor, răbufnitul vătuit al A. C. A.-lui, se amestecau în spațiu cutremurător, într'o infernală orchestrație. Cerul însuși s'a învăluit într'o ceață groasă, iar soarele se zărea prin draperiile vinete ca un bou uriaș de aramă.

La cutezanța roșiilor au răspuns proiectilele antiaerienei. Apoi, ca la întoarcerea unei manivele, fumul s'a risipit, tragerile au încetat și totul a reintrat în normal.

Oamenii au ieșit din adăposturi, s'au regrupat la posturile lor. Cu urechile atente descifrau un zumzet pe care îl cunoșteau. Ce era?

In timpul tragerii antiaerienei, în atmosfera de iad, prin răpăiala luminoaselor, prin fum și flăcări, patru vânători români decolaseră. Cu mâinile streașină la ochi, noi cei de pe aerodrom am început să-i căutăm în înaltul cerului.

A! Iată-i colo departe...

In zarea de smarald ei aleargă vijelios în urma bombardierelor rusești, care deslănțuiseră atacul. Le-a ajuns. Se aduc binoclurile din bordee. Un strigăt: „Unul a fost doborît"!

O coadă uriașe de fum încondeiază orizontul.

— „Incă unul! Bravo"!

Câteva chiote și câteva capele sar în aer. Privirile se ascut, degetele spectatorilor de pe aerodrom învârtesc teribil rotulele binoclurilor... Dar nu se mai vede nimic. Punctele negre s'au șters în zare, înecate în aburi luminoși. In spațiul fără fund, urmărirea victorioasă a continuat până deasupra Stalingradului.

Sold. t. r. BOGHIZAN P. ION

Stalingrad

Românașii noștri, tot ei bravii,
Iți vor fi, ca și-altora, zugravii,
Că ei te vor zugrăvi cu sânge
Și Stalin avea-va ce plânge!

Adă Doamne furia ta toată
Să vedem iar crucea luminată
Și zdrobește, cu puterea ei,
Bolșevicii, turmă de mișei!

Dă putere'n luptă la Români
Să învingă pleava de păgâni
Și-adă pacea'n lumea zbuciumată,
Cu milostivirea ta de tată!

Și-apoi, în semn de'nchinăciune,
Să zidim o țară cu renume
Și s'aducem, lumii'ntregi, prinos
Sângele vărsat pentru Christos!

Med. sublt. rez. NICA ILIE

Lansarea minelor în Marea Neagră de către marinarii români

Cu submarinul în misiune

Era aproape de sfârșitul misiunii noastre. Timonierul de cart adunase laolaltă numerarul orelor pe care le petrecusem sub apă:

— Până acum avem o sută și cinci ore de imersiune, ne spune el. Nu a răspuns nimeni. Ne închipuim că am petrecut peste o sută de ceasuri stând în adâncul mării. Puterile noastre erau supte de osteneală, de intoxicație, de umezeala adâncului de mare și de vegherea neîntreruptă. In amiaza aceasta auzeam deasupra noastră elicele vedetelor rapide care ne caută, cu înverșunare, de azi dimineață aruncând zeci de bombe. Aveam impresia că vânătoarele de submarine lunecă prin vârful capului, atât le auzeam de clar. Din când în când grenadele anti-submarine explodau atât de aproape, încât închideam ochii ca să nu vedem cum o să se producă spărtura. Totuși norocul a fost de partea noastră. Rușii nu au reușit să ne atingă. Stăteam, acolo, aproape de fund cu motoarele stinse și niciunul dintre noi nu clintea. Vorbeam în șoaptă, și dacă ne mișcam, dintr'un compartiment în altul, pășeam în vârful picioarelor ca să nu fim auziți cu ascultătoarele de vedetele rapide. Era deajuns un sgomot, oricât de mic, și vedetele ne-ar fi putut ghici locul în care stăm ascunși la câteva zeci de metri sub apă.

Aerul era greu. Așa e totdeauna după amiază, după zece sau douăsprezece ore de ședere în fundul mării. Respirăm greu, la intervale scurte și obosim la cea mai mică mișcare pe care o facem. Odinioară se aflau pe submarine colivii cu cobai. In momentul în care cobaii mureau, se știa că aerul e prost și că oamenii trebue să ia măsuri urgente ca să nu împărtășească și ei peste câteva ceasuri soarta micuțelor animale. Acum numai există în submarine coliviile cu cobai de sacrificiu. Presiunea și puritatea aerului este constatată cu ajutorul aparatelor speciale. Eu, care nu am rezistența submariniștilor profesioniști, simt lipsa aerului și cad într'un fel de toropeală înainte de a arăta aparatele că aerul trebue purificat.

Ofițerul secund al submarinului a observat că organismul meu înregistrează cu mai multă precizie starea atmosferii și mă consultă, fără să se mai uite la aparate.

— Cum te simți?... E suficient aer, mă întreabă el râzând.

Am înțeles că pe submarin mai îndeplineam încă o misiune în afară de aceea oficială, de cronicar al luptelor: eram un fel de cobai.

— De ce nu dați drumul la mai mult oxigen? întreb pe comandant.

— Fiindcă ne îmbătăm mai cumplit decât am bea țuică.

Intr'adevăr, la bord aveam rezervoare cu oxigen suficient, dar nu ni se dă decât cu sgârcenie. Asta, pentrucă oxigenul — după cum am aflat — are cam aceleași proprietăți ca și țuica. El este ca și gazele hilariante.

Dacă ar fi uitat un robinet deschis la rezervorul cu oxigen, în foarte scurt timp ne-am îmbăta cu toții, criță.

Respirat în cantitate mare, oxigenul te face întâi foarte vesel, apoi te face să visezi frumos și să adormi. E interesant să suferi toate aceste transformări fără să-ți dai seama. In timpul somnului, mori, fără nicio durere și fără nicio svârcolire: senin și cu zâmbetul pe buze. Până acum nu cunoșteam aceste proprietăți ale oxigenului, fiindcă ele nu sunt cuprinse în niciun manual didactic, de fizico-chimice. Submariniștii îl știu însă și de aceea păzesc rezervoarele cu oxigen ca pe niște flacoane de otravă. Totdeauna e bine să avem oxigen mai puțin decât prea mult.

Herbert Sauer, comandantul unui submarin german, povestește undeva cum a murit „otrăvit" cu oxigen întregul echipaj al unui submarin. Marinarii de serviciu au uitat în timpul unei imersiuni rezervoarele cu oxigen deschise. Primii care s'au îmbătat au fost ei. Pe urmă au căzut în toropeală toți oamenii de pe submarin, murind până la ultimul.

Submarinul a rămas în fundul mării cu toate aparatele perfecte. Cei din bază l-au așteptat zadarnic. După un timp submarinul a fost dat ca „neîntors din misiune". Toată lumea îl credea scufundat. Din cauza presiunii care se produsese în interior, aerul a pătruns în balasturi și apa a fost gonită încetul cu încetul, iar submarinul a prins a se ridica la suprafață. După câteva săptămâni, submarinul cu toți oamenii din echipaj, morți, a fost aruncat de valuri și de curneți pe coasta engleză. Bateriile de coastă au tras cam o jumătate de oră, alarmate, cu toate tunurile în submarinul care venea spre țărm. Dar nu l-au lovit. După un timp, englezii, contrariați că nu le răspunde nimeni de pe submarin, s'au apropiat de el. Spre marea lor surprindere au constatat că toți oamenii sunt morți la bord, iar submarinul este în perfectă stare de funcțiune. Și mai interesant era faptul că morții nu intraseră în putrefacție: ei se menținuseră parcă ar fi fost îmbălsămați. Misterul a fost lămurit foarte repede: echipajul submarinului german murise asfixiat cu oxigen.

— Vrei să încerci cum e beția cu oxigin? mă întreabă un ofițer.

— Nu, mulțumesc!...

Așteptăm să se sfârșească atacul. Și ne întrebăm: oare nu ne va atinge niciuna din grenade?

Nimeni nu știe ce va fi.

Mă uit pe hartă: suntem la 80 de metri sub apă, iar marea e adâncă în punctul acesta de două mii de metri. Dacă ne ating vedetele rapide, mormântul nostru se va afla la o adâncime de două mii de metri.

Totuși nimeni nu e deprimat. Submariniștii români au o forță de rezistență, de credință și de luptă, de adevărați eroi.

Urmărirea peste Oskol

Ora 21. Primim ordinul de punerea șeilor și gata de marș. Executăm marș de noapte. O noapte fără stele, la întunericul căreia se adaugă și praful drumurilor imposibile din raiul bolșevic. Mergem toată noaptea!

Odată cu noi se scurg și alte trupe către Oskol. Rezistența rușilor fusese ruptă pe acest râu de bravii noștri infanteriști. Inamicul se retrage în debandadă, lăsând în urma lui la fiecare pas „Mine" aducătoare de moarte.

Grupul de cercetare intră din nou în acțiune. Inamicul trebue urmărit deaproape și nu trebue lăsat să se retragă fără pierderi sau să se organizeze pe noi poziții.

In zorii zilei, pe un pod umblător, trecem Oskolul.

Plotonul meu (plot. I) din escadronul II, comandat de căpitanul Paraschivescu Nicolae, primește misiunea de a forma vârful avangărzii grupului pentru a face siguranță, pentru a relua contactul cu inamicul. Mereu atitudine ofensivă și îndrăzneață.

Cu o cruce creștinească și cu un „Doamne ajută-ne", micile mele fracțiuni au pornit în căutarea dușmanului. Două zile de goană aprigă, în care timp se auzea din când în când câte a bubuitură.

Fețele noastre se crispau și pe buzele fiecăruia doar un singur cuvânt „Mină". Atenția se dublează. Inamicul se apropie și minele sunt mai dese.

După două zile am luat contactul. Focurile de artilerie ne privesc dela distanță, brandt-urile grele șueră din ce în ce mai des. Caii nu mai simt oboseala celor două zile de goană și sub impulsia pintenilor noștri, străbat zonele în galop, în formațiuni subțiri.

Ne apropiem mereu de inamic. Focurile de infanterie intră în acțiune. Ploaia de gloanțe ne transformă în luptători pe jos. Pe brânci ne apropiem cât mai mult de liniile lor. Inamicul nu primește lupta decât mișelește, în păduri sau în sate, pe care le ține doar timpul necesar pentru a le prăda și curăți de populația civilă, lăsându-le apoi în urmă doar dărămături și scrum.

Rând pe rând satele cad în mâna bravilor noștri călăreți a căror deviză este „învingem sau murim".

Astfel cad satele: Melowatka, Imanowka și altele.

Nimic nu ne oprește! Un scurt popas pentru a așeza o cruce la căpătâiul celor căzuți, apă la cai și apoi iarăși înainte.

Ne apropiem de orașul Starobelsk. In fața lui inamicul este puternic organizat. Grupul acționează mereu ofensiv. Comandantul nostru, animat de un spirit ofensiv, împins la extrem, ne îmbărbătează mereu cu cuvintele „Inainte băieți, înainte".

Primesc misiunea să asigur stânga grupului. Peste arături, grâne și terenuri semănate cu floarea soarelui, caii se duc în trapul lor întins, străbătând mereu văi, dealuri și uneori terenuri aproape imposibile.

In trapul nostru depășim chiar cocoloane inamice ce se retrag pe șosea, spre Starobelsk. Imping mult pentru a atinge o înălțime favorabilă mie, pentru deschiderea focului în flancul inamicului.

Bravul meu sergent Rabac Dumitru ajunge până la 150 m de inamic. In fața mea, sergentul Draga Gh., la fel. Descălecarea din goană și focul nostru se deslănțue cu toată furia. Inamicul însă, fiind instalat în teren, pentru a proteja retragerea coloanelor de atacul nostru, deschide asupră-ne un foc viu cu tot felul de armament. Șrapnelele pocneau în aer, brandt-urile cădeau torențial pe locul plotonului, iar gloanțele mitralierelor formau un șuerat lung și fără de sfârșit. Erau retezați pomii la adăpostul cărora erau. Plotonul nu se mișcă din acel loc. Niciun pas înapoi. Da, acolo am rămas, până la căderea serii.

Pe locul cucerit de noi și stropit cu sângele a doi trăgători dela puștile mitraliere și sfințit prin jertfa celui de al treilea, se revărsa tot focul inamic.

Acțiunea plotonului a avut efectul urmărit. S'a ușurat înaintarea grupului și a doua zi călăreții noștri străbăteau colbul străzilor din Starobelsk, cu aceeași misiune și aceeași deviză „mereu înainte", către Don și dincolo de Don, la apei Volgei, unde-și vor potoli setea caii lor și unde sufletele lor se vor desfăta și frunțile lor vor fi mândre că misiunea a fost îndeplinită și scopul atins.

Locot. TH. FLORESCU

Cântec

Foicică foicea!
Mă gândesc la maică-mea,
Că-i lipsită de fecior
N'are niciun ajutor.

Dor îmi e, ca să mă duc
Și stau ca legat butuc.
Numai frunză de negară
Și oameni din altă țară.

Numai vreji, numai hlujani
Și în față doar dușmani.
Petrec viața în amar
Sus la munte, la hotar.

Dor m'ajunge, doru-mi trece
Că n'am cu cine petrece.
Cucuruz, pănușe lată!
Nu fii maică supărată.

Că dacă s'o pune pace,
Eu acasă m'oiu întoarce,
D'o fi lumea liniștită
Ii fi și tu fericită,

Că-i avea la căpătâi
Cu cine să te mângâi,
Să-ți puc 'n mână făclie
Și să-ți dea d'o leturghie.

Iar d'o fi să mor p'aici
Doru-mi maică să nu-mi duci,
C'am murit cu voe bună
Cum îi datina străbună,

Pentru legea creștinească,
Pentru țara românească.

Scrisoarea unui ostaş către Moş Crăciun

Moş Crăciune, te rog să mă ierţi, dar eu aşa te ştiam: un moşneag cu plete mari, gârbov, cu o barbă mare — albă colilie — ca a Părintelui Dăianu, ochii mari şi blânzi dar.... şchiop!... Incăodată, iartă-mă Moş Crăciune, dar aşa te-am cunoscut prima dată.

Eram copil mic... Aveam abia şase anişori şi mă făleam faţă de toţi copiii din sat, cu opincuţele pe care mi le-a făcut tata din unele mai vechi ale bunicului meu, cu căciuliţa mea albă ca zăpada, ca „mâţele" din lemn de stejar frumos lustruite şi cu colindele frumoase pe care le ştiam spune pe nerăsuflate, ori de câte ori mă punea tata, mai ales când avea oaspeţi, ca să se mândrească cu mine.

Nu-i vorbă, Moş Crăciune, şi avea cu cine se mândri!!... Ştiam scrie şi citi până la „cuc", mai bine decât oricare altul din clasa mea... Mai ales la colinde, îi dădeam gata pe toţi..

Cu câtă nerăbdare te aşteptam atunci ca să vii, Moş Crăciune!... Mi se părea că prea mult întârzii, scoţând peri albi tătăului meu, tot întrebându-l:

— „De ce nu mai vine odată, Moş Crăciun, tată"?

— „Vine, dragul meu, dar acum îi iarnă, drumurile sunt acoperite cu zăpadă şi i-o fi frig şi lui... Uite ce vânt bate afară!...

— „Păi tată Moş Crăciun n'are haine pentru iarnă şi căciulă ca a mea?...

Ţineam neapărat să-mi scot în evidenţă căciula, comparându-mi-o chiar cu a lui Moş Crăciun.

— „Şi pe lângă frig, nu uita copilul meu, îmi spunea tata, că Moş Crăciun îi tare bătrân şi de-abia mai poate veni.

— „E mai bătrân ca moşu Sâvu? (era bunicul meu, care avea 89 de ani).

— „Mai bătrân cu mult!

— „Săracu Moş Crăciun!... Cât îi va fi de frig!... Dar, tată, unde doarme Moş Crăciun? Are şi el casă ca a noastră?

Cine-i dă de mâncare? Copii are? Cum îi chiamă?... şi nu mai terminam cu întrebările.

Se făcuse întunerec în casă; lemnele sfârâiau în sobă, tata trebăluia nu ştiu ce; fratele meu mai mare, Augustin, mâzgălia cu creionul într'un caiet cu coperte roşii, iar Moş Crăciun nu binevoia încă să vină. Eu erau mereu cu ochii la fereastră şi de câte ori auzeam uşa porţii scârţâind, tresăream, iar inima începea să-mi bată cu putere.

— „Auzi-l tată!... Nu-i aşa că-i Moş Crăciun?

— „Nu, dragul meu..., încă nu!...

— Uf!, că-mi venea să-i smulg tatii mustăţile de ciudă. Nu ştiu pentru a câtea oară îmi spunea: „Nu, dragul meu... încă nu!...

— „Dar, atunci spune-mi odată când vine?... începeam au, aproape isbucnind în lacrimi. Sau, poate... tată... nu vine în anul acesta Moş Crăciun?

— „Ba da, dragul meu, îmi răspundea tata liniştindu-mă, însă cu mult mai târziu decât într'alţi ani!

—„!?!

— „Da, da, nu te uită, că tot voi copiii sunteţi de vină! Numai cu câteva zile în urmă, continuă tata, m'am întâlnit cu un prieten al meu dintr'o comună vecină şi l-am întrebat, dacă nu cumva l-a văzut venind pe Moş Crăciun....

— Cum, nu ştiţi nimic ce s'a întâmplat, mi-a răspuns prietenul meu!?

Tata de-abea se abţinea să nu râdă, în timp ce eu făceam nişte ochi mari cât două cepe....

— E he! săracul Moş Crăciun, continuă el, a păţit-o rău de tot. Auzind Moş Crăciun că acolo copiii sunt răi şi neascultători, s'a hotărît să meargă mai întâi la ei, şi în loc de bunătăţi, să-i certe, ba la nevoie să-i tragă chiar şi de urechi. Era un frig mare... Zăpada strălucea ca argintul, pârtie ca'n palmă, iar Moş Crăciun, cu sacul plin de bunătăţi în spate, a plecat pe'nserate înspre camuna aceea, înotând prin zăpadă aproape până'n brâu.

Din când în când tata se oprea să se odihnească. Eu ascultam cu atâta încordare, încât nu clipeam nici din ochi.

Obosise de-a-binelea.... Frigul îl pătrunsese până la oase, iar noaptea se aninase de culmile dealurilor din apropiere... Mai avea de mers vreo 200 de metri... In depărtare se auziau lupii hăuind. Inainte de-a intra în sat, trebuia să treacă un pod de lemn, aruncat peste un pârîu destul de adânc, ce cobora din pădurea satului. Zăpada fiind mare şi Moş Crăciun neobservându-l, a căzut cu sac cu tot în pârîu şi şi-a rupt piciorul drept, rău de tot.

Eu isbucnisem în plâns, şi printre rugăciuni pentru însănătoşirea lui Moş Crăciun şi sughiţuri, trimiteam copiilor din acel sat o ploaie de blesteme.

Acum, continuă tata, mi-a spus tot prietenul acela, Moş Crăciun a plecat din nou prin satele cu copiii buni şi ascultători, dar merge încet şi rău de tot, din cauza piciorului. E şchiop de-a-binelea!

Când a terminat tata, ochii mei jucau în lacrimi. In ziua aceea am plâns mult şi de atunci nu l-am mai întrebat pe tata când vine Moş Crăciun. Mă mulţumeam doar cu gândul că tot trebue să vină odată; în schimb ascultam cu atenţie de câte ori venea cineva la noi, să aud: şontâc! şontâc!", ştiind atunci că nu poate să fie altcineva decât Moş Crăciunul meu drag şi... şchiop.

... Dar, ca la orice copil dela ţară, Moş Crăciun vine atunci când dormi mai bine. Coboară pe coşul dela casă şi aduce pentru copilaşul bun şi cuminte, ce i-a dorit inima lui mai mult...

Era în seara de ajun... Tot colindând şi aşteptându-l pe Moş Crăciun, — în seara aceasta vine neapărat, mi-a spus tata — am adormit, somn de copil.

Dimineaţa, când m'am deşteptat, pe pernă mă aştepta un şerpar de toată frumuseţea. Cât de mult am dorit ca să am aşa ceva!... Imi plăcea, nu atât felul cum era lucrat, tot cu împletituri, cât culoarea lui galbenă, ca gălbenuşul oului.

In tot satul, şi aici era mândria mea, niciun copil nu avea acum şerpar ca al meu.

...Am plâns atunci! De ce, nici acum nu ştiu sigur. De bucurie că mi-a adus un şerpar atât de frumos, sau de necaz că am dormit şi n'am putut să-l văd pe Moş Crăciun şi să-l întreb dacă-l mai doare rău piciorul!...

Imi amintesc doar că l-am întrebat pe tata, printre altele:

— Cum făcea, tată, Moş Crăciun, prin casă, mergând? Aşa făcea: „Şontâc! şontâc!

... De pomi de Crăciun, cu „O brad frumos, o brad frumos", şi împodobiţi cu toate minunăţiile din lume, nu ştiam. Mai târziu, când am schimbat opincuţele cu ghetele şi căciula cu chipiul de şcolar, am auzit şi văzut aşa ceva... Dar nu mi-au plăcut deloc! Era ceva străin de sufletul meu... Şi „Moş Crăciun", pe care-l vedea acum, în carne şi oase, nu era şchiop aşa după cum ştiam eu, făcea o mulţime de gesturi ca la teatru şi prea-i semăna vocea a pedagogului nostru, acela uscăţiv şi înalt cât o prăjină, care ne bătea de două sau trei ori pe zi!...

— „Moş Crăciune, acum, ca şi atunci, te aştept cu aceeaşi dragoste şi nerăbdare, deşi nu sunt mic, ci om în toată legea, am îmbrăcat încă de mult baina militară şi lupt undeva în răsăritul îndepărtat al Rusiei, pentru Cristos şi Cruce... Vino, Moş Crăciune şi aici la noi!... Suntem atâţia care te aşteptăm. Nu trebue să ne aduci bunătăţi, ca odinioară; lasă-le orfanilor, văduvelor şi săracilor din ţară, căci noi avem, aici, destul!...

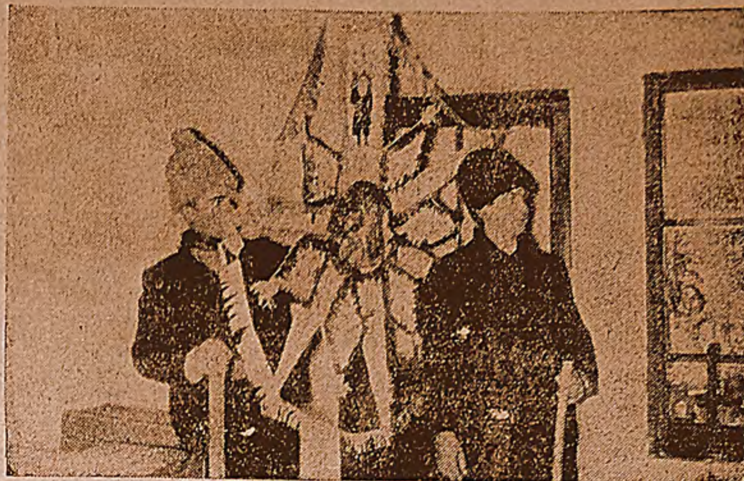
Adu-ne în schimb, Moş Crăciune, veşti bune, zâmbete şi doruri, din ţara noastră dragă, ţara Ilenelor Cosinzene şi-a Feţi-Frumoşilor!...

Vino, Moşule, treci prin toate greutăţile, numai vino!... De va fi zăpadă mare, îţi vom face pârtie; de va fi frig, îţi vom da şubele noastre, iar dacă bolşevicii vor îndrăzni să-ţi pună piedici, atunci vor cunoaşte, cu toate „Katiuşele" lor, mânia pumnului nostru.

... Vino, Moş Crăciune, să ştim şi noi, ca buni creştini, aici, depate de ţară, pe crestele înzepezite ale munţilor Caucazi unde ne războim cu cel mai mare duşman al omenirii şi ridicăm gloria neamului pe culmi de epopee voevodală, că a venit Crăciunul!...

Şi te mai rog un lucru, Moş Crăciune! Dacă în drumul tău, de drumeţ neobosit şi dorit de toată suflarea pământească, te vei abate o clipă şi pe la căsuţa noastră, spune-i bătrânei mele mame că sunt sănătos, o doresc; fraţilor, că-mi fac datoria faţă de ţară, ca un adevărat ostaş; iar Ilenii, Moş Crăciune, că-i dăruesc toată dragostea mea!....

Slt. rez. IOSIF BĂTIU

Cu steaua

Păstori în Munţii Cibinului (din „Munţii României")

Pluguşorul anului 1943

— „Aho-aho, Români plugari,
Boeri mici şi boeri mari,
Ia veniţi lângă fereastră
Ş'ascultaţi urarea noastră
Şi dacă va fi pe plac
Să ne daţi câte-un colac
Să ne daţi şi gologani
Căci suntem fii de ţărani.
— „A plecat acum un an
Mândrul nostru Mareşal
Şi cu Hitler din Berlin
Să ureze pe Stalin
Şi c'un plug cu boi gălbui
Ca să are 'n ţara lui
Să samene grâu frumos
In numele lui Hristos
Să brăzdeze prin verdeaţă
Duminecă dimineaţă
Cu plugul cu şase boi
Ca să scoată din nevoi
Tot ce este neam creştin
De sub jugul lui Stalin.
— „Pluguşor cu boi bălăi
— „Indemnaţi-i măi flăcăi!
Dela Nistru pân' la Bug
Să vezi Ruşii cum mai fug,
Fug mereu tot înapoi
Şi Românii după ei,
Merg voioşi dup'a lor plug
Şi trag brazdă din belşug
Ca să samene pe brazdă
Sămânţă din ţara noastră
Arnăut şi grâu de vară
Să dea Domnul să răsară
Şi să crească paiul plin
Tot în ciuda lui Stalin.
Iar în spice bob frumos
Ca şi faţa lui Hristos.
— „Pluguşor cu boi bălăi
— „Ia mai îndemnaţi flăcăi!
Dela Don la Volga lată
Toată Rusia-i brăzdată
Nu de plug, ci de ghiulele,
Şi de puşti mitraliere.
— „Pluguşor cu boi frumoşi
— „Indemnaţi, băieţi voioşi!
Aho-aho, ostaşi Români
Mai lăsaţi plugul din mâini
Şi mai odihniţi plăvanii
Să putem stârpi duşmanii
Căci eu cred c'aţi obosit
De atâta plugărit
Şi la sfânta primăvară
Vom porni cu plugul iară
Să arăm şi mai în plin
Pe câmpia lui Stalin.
Şi să semănăm vârtos
Popuşoi şi grâu frumos
Căci am pus în plug măi frate
Cu trei ţări civilizate
Ca să curăţim câmpia
De jidani bată-i pustia
Să rămână pe pământ
Tot ce crede'n Domnul sfânt
Iar pământul să rodească
Şi pe el mereu să crească
Mult belşug şi bogăţie
Pentru scumpa Românie.
— „Pluguşor cu boii mici
— „Indemnaţi, băieţi voinici:
Iar pe ceruri mândrul soare
Şi steaua ocrotitoare
Să ne-arate până unde
Ţin străvechile hotare
Să vedeţi Conducătorul
Cum îşi seamănă ogorul
Cu sămânţă românească
Naţia să-şi întărească
Aruncând cu mâna lui
Grâul paza Domnului.
Busuioc verde pe masă
Rămâi gazdă sănătoasă.
Pluguşor cu boii mari
Opriţi plugul măi plugari
La anul şi la mulţi ani
Aho-aho-aho.

Jand. serg. ATANASIU CEZAR

Colțul munților Bolaceni din „Munții României"

PRIN CIMITIRUL RUSIEI BOLȘEVICE

Ceea ce isbește pe orice ostaș venit în Rusia, în afară de distrugerile normal datorate războiului, este atmosfera aceasta de paragină care se întinde pe mii de verste, rășluirea gospodăriilor și a familiilor rămase pe loc. Nu e rezultatul luptelor ceea ce vedem noi. Au fost sectoare ocolite de războiu, depășite în înaintare, care au căzut de multe ori fără lupte. Și totuși, aceleași semne de distrugere, aceleași ruine marchează drumul nostru. Unele sunt mai noi, cele mai multe însă vechi.

Satele acestea-cimitire sunt, prefața grozăviilor care s'au petrecut aci. Nu vom uita niciodată satele căzăcești, cu aspect de ruini resfirate pe dealuri. Până la 1936, pe aci era încă viață. Drumurile acestea desfundate pe care le străbatem, erau bătătorite de caii lor; la fântâna aceasta se spuneau poate glume, iar în pridvorul acela verde, cu înflorituri în lemn, era o gospodărie, cu un cuvânt era viață. Imperjur se văd și azi urme de unelte, piese de mașini năpădite de rugină și mărăcini.

Pe aci s'a tras cu tunul. Sute de sate căzăcești și ucrainiene risipite dealungul și de-alatul stepei, au fost rase atunci când s'a dovedit că nu pot fi „colectivizate" altfel. (Procedeu radical, care dă mai puțin de lucru tiranilor roșii). Familiile au fost ridicate și duse în surghiun. Copiii smulși de lângă

mamele lor au fost ridicați de politruci și trimeși cu o misterioasă destinație. Femeile plâng cu hohote de dragul miilor de copii care li s'au smuls din brațe. Era poate un sistem de a-i forța și pe părinți să-i urmeze pe drumul plin de umbră pe care merg ei azi.

Fapt e că în majoritatea satelor în care poposim, ruinele locuințelor distruse de comuniști întrec la număr pe acelea care au rămas în picioare.

S'a fărămițat ceea ce era mai bun. Fudațiile clădirilor ruine sunt mai mari decât ale celor existente azi. Nenumăratele dependințe care stăruie încă, sfidând parcă vremea, dovedesc o bună stare trecută. Sunt case de țărani avuți (culaci), temeiul Rusiei de altă dată.

Nicăieri colectivismul rusesc nu a întâmpinat rezistență mai mare ca la țară. Nicăieri nu a fost oprit în loc și obligat să ocolească aceste ținuturi refractare oricărei schimbări a tradiției. Și pentrucă nu au putut răsbi altfel, au căutat să sfarme acest cerc al rezistenței, oricum. Cu amenințări, cu anchete continui, cu torturi, cu deportarea și distrugerea gospodăriei.

Satele-cimitire sunt ceva special rusesc. Ele dovedesc că un regim dușmănit de această lume și aflat în conflict violent cu ea, merge spre sigură prăbușire. Frontul este ținut de foști țărani ucrainieni, ruși și cazaci. Toți sunt legați de aceste sate, fiecare se gândește mohorît la ceea ce a lăsat în urmă. Mulți așteaptă cu răbdare, luni întregi, să fie puși într'un post avansat, pentru a trece dincoace.

Cei care au văzut pe foștii prizonieri ucrainieni eliberați, spre a se putea întoarce acasă, nu-i vor uita multă vreme. Păreau scăpați de cea mai mare povară, ușurați ca de ridicarea unui blestem, indiferenți la enormele distanțe pe care trebuiau să le străbată pe jos. Numai să ajungă „na domu" (acasă).

Incă odată, tot ceea ce au căutat să distrugă bolșevicii, s'a dovedit trainic, înfipt adânc în pământul care mustește de tradiții, mai tare decât satanicele lor planuri.

Familia, urmărită, fărămițată sau distrusă, se reface din nou și se răsbună. Spiritul ei destramă frontul în clipele de față. Mai puternică decât orice lozincă revoluționară — care nu mai înflăcărează azi pe nimeni— spiritul acesta sapă cu îndărătnicie în adâncurile sufletului rusesc și-l cheamă la viață. De aceea, trecând peste teama paralizantă față de N. K. W. D., prin barajul de foc al plotoanelor „de observație", ucrainienii și rușii din ținuturile ocupate de germani și români, trec pânza de foc a morții, spre viața adevărată care-i atrage.

Efectivele lor distruse în nenumăratele lupte ce s'au dat, au înfățișarea unor unități decimate, din cauza acestor dezertări. Pe deasupra tranșeelor trece biruitoare viața. Ea cheamă pe cei mai îndărătnici, înapoi la vetrele părăsite, spre a popula din nou satele căzute în paragină.

Poate nu va trece mult timp și bufnița roșie se va retrage speriată din fața acestui nou dușman, care se întoarce împotriva ei și care este, „omul care se trezește din mizeria bolșevică".

Frt. Panaitescu Mircea

Nașterea Mântuitorului

O stea 'nflorită 'n fund de ceruri cu licăriri de piatră rară
Iluminase Betleemul străvechi, de somn adânc răpus...
S'aducă Proroocii veste din cer că s'a născut Isus
In freamăt lung de aripi albe ghirlanzi de înger se lăsară.

Lumina nouă'n raze blonde vertiginos cădea de sus,
Smeriți în fața tainei sfinte Păstorii toți se minunară
Iar Regii-Magi, sosiți în pripă și descălicând a lor comoară,
Mărețe daruri — smirnă scumpă și aur falnic i-au adus...

Zâmbia divin Mântuitorul din iesle sfântă de lumină
Spre stemele cu nestimate a Regilor din Răsărit
Și întindea mânuțe roze spre darurile ce-i închină...

Și nimeni n'a'nțeles atunci în fața blondelor lumini
Sub prea slăvitul nimb de raze de-asupra pruncului sfințit
Că stema'n veci neperitoare va fi, cununa cea de spini.

Țărance din M[illegible] Moldovei (din „Munții României")

Munții României

Zilele trecute văzând la vitrinele librăriilor cartea „Munții României", de d-l Al. Bădăuță, am avut o tresărire de bucurie. Această lucrare îmi împlinea o veche dorință și în același timp îmi aducea o plăcută amintire.

Sunt mulți ani de atunci, autorul cărții era student la aceeași facultate unde urmam și eu și ne întâlneam destul de des. Intr'o frumoasă dimineață de vară, nu știu cum s'a făcut că ne-am pomenit împreună într'un compartiment de tren, călătorind spre valea Buzăului. Colegul mă ducea să-mi arate peisajul din această regiune, mai bine zis, mă răpea din zăpușeala Capitalei, ca să cutreer câteva ceasuri, munții lui dragi, pe care îi cunoștea atât de bine. Ce-i drept, cele câte-va ceasuri s'au transformat în câteva zile, dar nu mi-a părut rău, pentrucă deabea atunci am putut să pipăi de aproape tulburătoarea frumusețe a munților noștri. Ca și cei mai mulți dintre noi, nu mai simțisem poezia înălțimelor decât în trecere, dela fereastra vagoanelor de cale ferată.

Incă de pe acea vreme, confratele meu era înarmat cu un mic aparat fotografic și respectivul carnet de note. Cu pasiunea unui îndrăgostit, cu răbdarea omului hotărît să înfăptuiască o operă durabilă, el culegea mărgăritarele munților, îmbogățindu-și sufletul din an în an. Simțeam în cugetul lui ambiția românească de a face odată cunoscute comorile ce ședeau necercetate de nimeni, mai cu seamă că era la modă pentru unii să laude cu ifos lucruri străine, de multe ori mai prejos decât cele ale noastre.

Iată că Dumnezeu i-a ajutat să-și vadă crezul din tinerețe încununat de izbândă, dându-ne și nouă putință de a ne împărtăși din darurile cu care a fost înzestrat din belșug.

Cartea, apărută de curând în condițiuni tehnice, care fac cinste tiparului, românesc, prezintă două părți: un text de proză împărțit în 14 capitole și albumul propriu zis, alcătuit din 208 minunate planșe, cu măestrie executate.

Capitolele din capul volumului sunt adevărate imnuri pentru slava munților românești. Așa după cum ne spune însuși autorul, muntele este un vechiu prieten al omenirii, iar cei vechi au făcut pe creștetul lui culcușul zeilor buni.

Ce-au însemnat pentru noi Carpații, nu mai e nevoie să insistăm. Istoria ne arată că ne-au fost leagăn și metereze și fără ei povestea sbuciumată a neamului nu putea să ia ființă

Cu adâncă emoție, autorul ia de mână pe cititor, purtându-l prin împărăția fermecată a culmilor de zăpadă, spunând, pe drept cuvânt, că școala munților începe cu excursia:

„Căci o excursie înseamnă mai mult decât o pagină de carte. Vă aduceți aminte de voinicul din poveste, pe care zmeul îl taie cu paloșul și îl face fărâme, de nu se mai cunoștea nici locul unde îi era capul și nici unde îi stăteau picioarele. Și, iarăși, vă aduceți aminte de o zână care, cu un singur strop de apă fermecată, nu numai că a dat din nou viață trupului ciopârțit, dar l-a făcut mai întreg și mai puternic ca înainte: pentru cunoștințele, de cele mai multe ori dobândite disparat în școală, excursia este asemeni acestei ape vii. Ea adună de pretutindeni, din toate colțurile minții, din amintire chiar, datele cele mai răslețe, într'o singură ființă unitară și întreagă".

Și mai departe:

„Dar, câtă deosebire dela cele știute din carte, și până la realitate. Dela geografia scrisă și până la cea trăită. Muntele este într'adevăr înalt. La poale, brazii sunt mari și proptiți, ciobănește, în bâtele trunchiurilor. Apoi din ce în ce mai mici, cum urci către coamă, până acolo unde crengile lor se schimbă în șerpi care se îndoae și târăsc lipiți de pământ. Spusele cărții nu greșesc. Dar, neîncăpută în aceste rânduri, ca o forță pentru care jghiaburile scrisului sunt prea mici, marea viață a codrului, a pietrelor, a șivoaielor și a înălțimilor, e ca o apă care se bea, pură, numai la izvorul muntelui".

Cei care ascultă chemarea ispititoare a autorului, nu vor fi desamăgiți pentrucă o lume de poveste li se va deschide înaintea ochilor uimiți:

„De cum pornești să urci, începe și taina. Mai întâi, ca un cântec subțire și afund: al vântului care fuge prin miile de ace ale brazilor. Pădurea toată e ca o harpă peste care trece respirația imensă a muntelui, îmbălsămată de miresmele rășinei și de aromele rare ale florilor, care suferă că n'au fost niciodată atinse de o mână omenească. La un cot al potecii, brusc o prăpastie: un zid de piatră, drept și curat, pe fața căruia, frământată și aspră, stă scrisă întreaga poveste a muntelui, ca un hrisov al lui, ținut la zi și atestat, din loc în loc, cu pecețiile vântului și ale ploilor".

Pentru ca un simplu muritor să aibă îndrăzneala să se măsoare cu uriașii munți și să le înțeleagă firea, trebue într'adevăr să fie înzestrat cu o putere de credință deosebită, cu o dragoste de țară îmbietoare la gând și faptă. Rânduri de foc cum sunt cele de mai sus, nu se puteau scrie fără o credință puternică, menită să miște munții din loc!

După citirea cărții d-lui Al. Bădăuță, te cuprinde un sentiment de mândrie pentru frumuseților patriei tale, un dor nepotolit pentru limpezimea minunată a înălțimilor. Iți vine să părăsești traiul moleșitor de acasă și luând toiagul drumeției să te pierzi pe urma pașilor cutezătorului autor. . . . . .

Numai scriitorul Calistrat Hogaș, căruia deal'tfel, autorul nostru, pe drept cuvânt în dedică un capitol, a izbutit să pătrundă atât de bine taina munților.

Iată, colo, Cazanele unde se bat munții în capete deasupra Dunării încorsetate. Un fior te cuprinde apoi pe stâncile de bazalt ale Detunatei; la Cheile Turzii sau ale Bicazului; în peșterile cu ghețari sau pe marginea lacurilor din vârfuri muntoase. Din când în când ochiul se desfată pe Floarea Reginei sau un clopoțel de zăpadă. Chipuri mândre de țărani și țărance, de ciobani stăpâni pe turme bogate, îți dovedesc toată sănătatea minunată a poporului coborîtor din Daci.

Vedere depe vârful Ciobanilor (Făgăraș)

Autorul păstrează către sfârșit cuvântul cel mai cald pentru sufletul atât de înzestrat al țăranului român:

Nu! Țăranul nostru n'a învățat de nicăeri! El a fost, din cele mai vechi timpuri, un mare cărturar și un creator totdeauna inspirat: pictor, arhitect, poet, muzicant. Dela el au învățat arta și împrumutat meșteșugul alte popoare; dela el învățăm noi — și azi.

Unde răzbește, peste hotare, ceva lucrat de el, obiectul face senzație: mâna țăranului nostru, fie că a zugrăvit sau a construit, fie că s'a plimbat dealungul fluierului, a cioplit în lemn, ori a cules flori pe marame și în lâna covoarelor, — a cules pentru totdeauna. Chiar dacă materialul a fost pieritor: liniile trase, florile alese și păsările smălțuite de el, pe lutul vaselor sau în țesătura vechilor noastre covoare, trăiesc ilimitat și sunt pururi vii.

Căci țăranul nostru a creiat etern — după cum el rămâne etern, izvorul națiunii și viitorul nostru; și cea mai efectivă contribuție românească, la istoria și geografia de valori universale ale spiritului omenesc".

Cartea „Munții României", încântă la fel, pe omul de știință ca și pe iubitorul de poezie. Ea ne învață cum ar trebui să se alcătuiască în sfârșit o „Românie pitorească" — rămasă neisprăvită dela Al. Vlahuță.

I. VALERIAN.

„Babele" (din „Munții României")

La moartea colonelului Gh. Dinculescu

In crâncenele lupte din Crimeea,
La Sevastopol, fu un colonel,
Un brav al bravilor din epopeea...
Ce-ai noștri scriu cu sânge și oțel.

Era un aprig vânător de munte
Pe care vulturii îl cunoșteau;
Știa în lupte moartea să înfrunte
Și-ostașii ca pe-un frate îl iubeau.

Când generalul Gheorghe Avramescu
Voi să ia Capela, deal înalt,
Eroic colonelul Dinculescu
Ceru ca el să meargă la asalt.

Cu grupul lui de vânători de munte
Se asvârli ca fulgerul din nor
Și duse ca un brav, mergând în frunte,
La biruință steagul tricolor.

Dar când în cartea neamului, cu aur
Victoria scria un nume nou,
Incunându-i fruntea lui cu lauri
Un brandt lovi pe vajnicul erou.

El a căzut; dar sufletul lui nu moare:
Rămâne'n veci de veci nemuritor,
Căci va trăi cât neamul lui sub soare
Și cât vor fi pe munți bravi vânători.

Iar când din nou în apărarea gliei
Poruncă de bătae se va da,
Va merge sub stindardul României
Și cel ce la Capela comanda.

Cu el în rând, în spirite, vor merge
Toți cei ce în Crimeea au căzut,
Toți cei ce pentru Patrie și Rege,
Din piepturi de viteji făcut-au scut.

Cap t. r. I. GLOGOVEANU

Amănunte interesante despre Africa

Numele Africa a fost dat de romani la început numai ținutului Cartaginei, actualul Tunis, după locuitorii care se găseau acolo: afri. Mai târziu înțelegeau prin Africa întreaga coastă de Nord, care se întindea la Apus de Egipt. Arabii numesc și astăzi Tunisul „Ifrikiia".

Primul care a străbătut Africa în direcția vest-est a fost portughezul Pombeiros, care a mers în 1802—1811 de la Angola până la Mozambic, trecând pe la Lunda.

Construcția cea mai înaltă din Africa este minaretul moscheei Sultan Hassan din Cairo, clădită în anul 1856 și având o înălțime de 81 metri.

Cel mai vechiu canal a fost construit de Faraonul egiptean Ramses cel Mare, acum 3.200 de ani. Acest canal ducea la Nord de Cairo de la Nil până la Marea Roșie și servea la transportul de cereale cu vasele către Arabia. Cuceritorii arabi l-au astupat în anul 768, din motive strategice. Arabia este bogată în arbori mirositori. Tamarindul, arborele de balsam, se găsește pretutindeni. Arborele de tămâie crește în regiunea Hadramaut, dealungul Oceanului Indian. Corturile beduinilor sunt acoperite cu bucăți de pâslă din păr de capră cusute împreună, care apără chiar de ploaia cea mai torențială. Beduinii de la Eufrat locuesc în colibe făcute din nervurile frunzelor de curmali, cu niște acoperișuri rotunde făcute din rogojini de papură.

Cavalerie în răsărit, la raport

Sergentul Nedeloiu Ion

Lângă Marea Siwaschului, Regimentul de călăraşi ocupă o poziţie bine întărită în faţa cotei 25.3. Este o ridicătură de pământ aşezată la gâtul peninsulei Kerci, în apropiere de litoralul Mării de Azov şi care predomină întreg spaţiul până către Marea Neagră. Ea străjueşte poarta de intrare a istmului Kerci. De aci se poate îndrepta cu precizie focul artileriei şi aruncătoarelor, ea având comandament asupra întregei zone, fapt ce a făcut să ia naştere o serie de lupte continue între călăreţii români şi hoardele roşii. Istoria va povesti viitorimei despre luptele românilor duse în acest colţ de lume în iarna lui 1941.

In toiul iernii, pe un ger năprasnic, unităţile noastre s'au rânduit pe poziţie în faţa acestei blestemate ridicături de pământ. Odată cu venirea primăverii, câmpul s'a acoperit cu un covor verde de mătase. Dela o zi la alta se putea deslănţui lupta pentru izgonirea inamicului din peninsulă. Dar un atac fulgerător nu putea fi pornit decât dacă se stăpânea cota 25,3, ce constituia o bună bază de plecare pentru atacurile viitoare. Călăraşilor le-a revenit importanta misiune de a concura la cucerirea şi menţinerea acestei regiuni.

Era o noapte întunecoasă. Vântul fluera tare. Din când în când, deoparte şi de alta trăgea tunul. Ici, colo, câte un proectil se spărgea. De câteva zile, o vie activitate se simţea şi în tabăra adversară. Dela posturile noastre înaintate veneau veşti că monstrul bolşevic căuta să-şi întărească poziţiile. Neîncetat se auzeau zgomote înfundate de motoare, ropot nesfârşit de bocanci, copite şi scârţâiri de osii neunse. Trebuia însă să le luăm înainte. Ultimele preparative sunt puse la punct. Se aştepta doar semnalul. Escadronul 4, care ocupa un important sector la marginea satului Kiet, avea însărcinarea de a păstra cu orice preţ satul până în zori, când urma să se pornească la atac...

Sergentul Nedeloiu era numai ochi şi urechi. Avea misiunea de a supraveghea orice mişcare a inamicului şi a raporta în urmă.

Mijea de ziuă. Intreaga fire era înfăşurată într'o ceaţă deasă, cenuşie. Oamenii noştri trag în piept aerul tare al dimineţii. Prin mâini le trecea un furnicar şi neastâmpărul îi stăpânea. Ardeau de nerăbdare de a porni la atac. Prea îi amorţise iarna.

Deodată un stol de avioane amice s'a înşurubat drăceşte în văzduh deasupra liniei bolşevice, împroşcând gloanţe sfredelitoare de mitralieră. Tirul artileriei noastre grele s'a fixat în liniile adversarului, semănând moarte şi fum. Din când în când câte o căţea de mitralieră puncta negura cu lătratul ei nervos. Se înteţea focul. Din partea cealaltă bolşevicii răspundeau şi ei. Gloanţele şuierau pretutindeni. Tunurile gemeau din greu, iar proectilele se spărgeau tot mai aproape.

De sus, fâşii de lumină se aşterneau peste noi. Ochii călăreţilor iscodeau terenul din faţă. Stăteau gata cu mâna pe armă. Focul se intensifica. Aruncătoarele şi armele automate începuseră şi ele să tragă. Inimile parcă uitaseră să mai bată. Se auzi comanda: „Inainte!".

S'a deslănţuit un iureş nebun. Călăreţii au ieşit din şanţuri, înaintând prin ploaia de plumbi... Cocotea văzduhul. Iniţiativa era a noastră. Atacul a pornit...

Sergentul Nedeloiu a observat în stânga plotonului său un gol în rândurile inamice. Din proprie iniţiativă ş'a mânat grupa într'acolo. Prin salturi, ori târându-se pe brânci, se apropie de duşmani.

O mitralieră sovietică însă bătea puternic într'o parte, stingheridu-i înaintarea. Sergentul Nedeloiu Ioan a concentrat repede focul grupei asupra automatei sovietice.

Tot una cu pământul, el s'a furişat până la câţiva paşi de adăpostul adversarului, unde cu o grenadă a reuşit să-l reducă la tăcere. Mitraliera bolşevică a fost distrusă, iar drumul grupei deschis. Inaintarea s'a făcut acum fără prea mare greutate. Mai era puţin şi grupa sergentului Nedeloiu s'ar fi găsit în vârful cotei. Deodată, un tanc greu inamic a apărut de după creastă împroşcând foc în jurul său.

Un fior rece îl fulgeră din tălpi până în creştet şi într'o clipită hotărîrea a fost luată. Lipit de pământ, cu răsuflarea oprită şi cu mână încleştată pe grenadă, a aşteptat. Colosul de oţel a înaintat greoi, ca o reptilă uriaşă. Cu curaj, într'un salt supraomenesc, sergentul Nedeloiu a fost deasupra, pe car, unde prin lovituri puternice a îndoit ţeava mitralierei. O bubuitură asurzitoare şi colosul a fost imobilizat de grenadele puse sub şenilă.

Sergentul Nedeloiu încredinţat că monstrul nu mai poate face rău, s'a aşternut din nou la drum cu grupa sa. Deodată un strigăt puternic izbucneşte din piepturile bravilor călăreţi şi ca la o comandă au sărit în şanţurile inamice. O luptă corp la corp începe. La mică distanţă sunt şi celelalte unităţi.

Bolşevicii, zăpăciţi, se retrag în desordine. Au părăsit armele, au uitat aruncătoarele... In mai puţin de patru ore cota a fost a noastră în întregime. Atacul reuşise. La dreapta se aliniase de mult întregul regiment.

In aerul dimineţii soarele îşi fluturâ horbotele de lumină peste capetele bravilor ostaşi ce se acoperiseră de glorie.

S.

Intoarce-ţi inima spre Dumnezeu

In anul 1916, când austriacii se băteau cu ruşii în Bucovina, — povesteşte un preot bucovinean, — satele noastre erau pustii, ţăranii fugiseră cu vite cu tot. Rămaseră numai bătrânii şi eu, preotul, căci voiam să apăr biserica şi s'o păzesc să nu mi-o aprindă şi să nu mi-o jăfuiască.

Odată auzii toată noapte împuşcături şi nici vorbă nu era să pot dormi de grijă. Se făcu ziuă şi eu mulţumii lui Dumnezeu că a trecut noaptea în pace. Eram în curtea bisericii şi mă uitam cum răsare soarele, când văzui, spre marea mea spaimă, un călăreţ austriac intrând în curte în goana calului. Sări jos din şea, îşi legă calul de sâlpul pridvorului casei şi veni spre mine. E lesne să vă închipuiţi cum îmi era sufletul. Abia putui să îngâimez o „bună dimineaţă".

— Haide cu mine la biserică, părinte!

M'am înfiorat. Cu toate că puţintica avere a bisericii şi sfântul pahar de aur erau bine ascunse, totuşi mai aveam în biserică multe lucruri de preţ. Incepui să-l rog că e creştin şi pare-se şi român după vorbă şi că e păcat să jefuiască sfântul locaş.

El se duse de a dreptul la altar şi sărută uşa împărătească, apoi îmi făcu semn să m'aşez în strană şi-mi ceru să-i cânt „Doamne, strigat-am". Făcui cum îmi spuse; el sta în genunchi cu ochii spre altar şi asculta cântecul. Mă rugă să-i mai cânt încă odată şi de rându' acesta cântă şi el cu glasul de bas „strigat-am către tine, auzi-mă!", Mi s'a părut că el cânta cu atâta cucernicie, cum n'am auzit pe nimeni până atunci şi prinsei atâta curaj, că îndrăznii să mă uit în faţa lui. Când am isprăvit, el îmi strânse mâna, apoi mi-o sărută şi-mi mulţumi.

— Unde e cutia milelor?

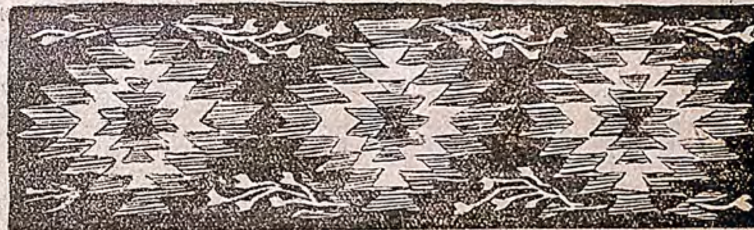
Ii adusei cutia bisericii şi el puse într'însa câţiva bani. Apoi părăsirăm biserica. Eram aşa de mişcat de întâmplarea aceasta, încât abia puteam vorbi. Dar n'am putut răbda să-l întreb pe acest ciudat oaspe, ce gând a avut să vie să se închine până în zorii zilei.

— Să-ţi spun, părinte. Cum mă vezi, sunt soldat bătrân şi am doi feciori cu mine alături, pe front. Ieri seară era nevoie de o sentinelă într'un punct pe care-l pierdurăm în mijlocul patrulelor ruseşti. Toţi ştiam ce înseamnează să stai de pază într'un loc aşa de primejduit. Căpitanul a întrebat dacă vrea să meargă cineva de bunăvoie. Nimeni nu s'a găsit. Insfârşit ieşii eu din rând... Feciorii mei, fireşte, nu puteau să lase singur pe tatăl lor. Nu e nevoie să ştiţi părinte, cum am scos'o la capăt. Ne-am târât pe brânci şi-am stat noaptea întreagă pe o înălţime cu tufişuri, ca să vedem ce se petrece la ruşi. Nu ştii, părinte, cu ce inimă stam eu acolo! Nu pentru mine — căci eu ce mai am de trăit? — dar pentru fiii mei suspinam din adâncul inimei şi strigam spre cer să mă audă şi să ne ţie zilele. Doamne! Mi-am adus aminte de copilăria mea şi de cântecele bisericeşti şi mi-am întors inima spre Dumnezeu deodată. Şi mi-am făcut socoteala de când n'am mai fost la biserică şi am făcut în suflet jurământ că de mă va scăpa Dumnezeu din primejdia asta, am s'alerg la cea dintâi biserică şi să mă închin Domnului şi să-i mulţumesc. Şi spre ziuă am luat drumul îndărăt tot târându-ne şi ne-a scăpat Dumnezeu.

Nu-mi aduceam aminte de nicio rugăciune alta, decât de asta cu „Doamne, strigat-am către tine, auzi-mă!". Şi cu adevărat, m'a auzit Dumnezeu în ziua necazului şi am strigat aici să-i mulţumesc".

Cu vorbele acestea ostaşul se sui pe cal si porni spre front.

G. COŞBUC

CANTEC

Aveam în sat un frate bun,
Fârtat de griji şi bucurii.
Aveam în sat un frate bun,
Umbla în cisme şi zăbun
Cu toată ceata de copii.

Copilul s'a făcut plugar
Şi brazdă dreaptă el trăgea.
Copilul s'a făcut plugar,
Svârlea cu-o mână plugu'n car,
Cu-o mână coarnele ţinea.

Ce mândru s'aprindea la joc,
Când zvăpăiat, când lin şi
drept!
Ce mândru s'aprindea la joc,
Cu două fete de mijloc,
Cu două vieţi de vlah în piept!

Dar într'o zi porni şi el
Cu toată ceata de flăcăi.
Dar într'o zi porni şi el
Să-şi poarte fala în războl
Şi moartea să mi-o lege clăi.

Acum, departe, în războiu,
Infige groaza în duşman.
Acum, departe, în războiu
El singur seceră cât doi
Şi duce lupta năzdrăvan.

Aveam un frate bun în sat
Vijelios rumân! Viteaz!
Un frate bun aveam în sat
Şi azi îmi scrie apăsat
Scrisoare de prin Caucaz.

Şi zice micul lui răvaş,
Că parcă s'ar afla la plug.
Şi-mi spune micul lui răvaş,
Că trage brazda mai abraş
Şi-o trece-apoi sub tăvălug...

George A. Petre

Din răsăritul îndepărtat

Suntem la punctul extrem al frontului. Un detaşament de ostaşi români îl apără. Spre Sud e primul post german.

Nici odată încă n'am avut ca aicea impresia singurătăţii şi depărtării.

E zi de toamnă. Un soare palid filtrează cu greu prin nori subţiri, iar stepa infinită are spre Volga măreţia mării. Spre Vest se desemnează profilul net al falezelor. Singur lacul îşi aşterne pata de smalţ, de un albastru preţios, pe culoarea sură a buruenilor pârjolite.

Intr'o vâlcea pasc cămile cu înfăţişarea lor dispreţuitoare, iar câţiva călăreţi Kalmuci, având la şei atârnate săbii căzăceşti şi carabine scurte, trec grăbiţi spre un sat de al lor.

Câţiva pescăruşi se rotesc prin înălţimi. Nu se vede nimic. Totuşi inamicul este foarte aproape.

Acum câteva zile au fost lupte crunte pe aici. Din loc în loc, pâlniile adânci ale loviturilor obuzelor de mare calibru au găurit catifeaua toamnei. Un cimitir cu cruci noi ne aminteşte că acest colţ neştiut al stepei a fost apărat şi menţinut.

Aicea comandă căpitanul Slăvescu, tânăr ofiţer de Stat Major, înfruntând cu vitejie, de aproape două luni, inamicul.

Aplecat pe hartă, căpitanul Slăvescu explică încet şi precis toate asalturile respinse şi lunga lui acţiune de rezistenţă pentru păstrarea acestui punct important.

Apoi, ne povesteşte următorul exemplu: soldatul Ene Constantin, trăgător la mitralieră, din grupa 4 cercetare, e rănit greu la mână, în cursul atacului din 22 Septemvrie. Pansat chiar la postul de comandă, unde fusese adus, doctorul vrea să-l evacueze. Soldatul refuză cu îndârjire, protestând că se teme ca nu cumva mitraliera să-i rămână rău întrebuinţată, de nu se întoarce. Revine cu pansamentul însângerat, la mitraliera lui.

Şapte zile detaşamentul a fost într'o situaţie foarte grea, având numai puţină apă şi alimente. Inamicul rupsese linia de apărare, în ziua de 24 Septemvrie şi intrase în satul din mijlocul dispozitivului.

Alergând călare între punctele sale de rezistenţă, îmbărbătându-şi trupele, căpitanul Slăvescu izbuteşte să contraatace, aruncând inamicul înapoi în liniile sale.

Podul, singura legătură a detaşamentului cu lumea din afară, ţinta furioaselor atacuri bolşevice, a fost apărat cu eroism de sublocotenentul Bold Stancu.

Ultimul mare atac care a durat trei zile şi 3 nopţi s'a terminat deunăzi fără niciun rezultat pentru inamic.

Acum stepa a recăzut în liniştea obişnuită. Câţiva camarazi însă au căzut. Câteva cruci noi s'au înfipt în pământul moale din cimitir.

Fiecare se pregăteşte acuma pentru noi lupte. Dincolo de bălţi, spre Volga, se observă mereu mişcări de trupe şi din adăposturile lor, puşcaşii iscodesc intenţiile inamicului.

O strânsă camaraderie leagă între ei aceşti oameni izolaţi în stepă. Aicea, în singurătate, în care masa de oameni nu joacă niciun rol, fiecare individualitate se reliefează cum se reliefează în zare fiecare şiră de paie, fiecare accident de teren, fiecare copac sau moară de vânt.

Fiecare îşi are un rost şi un rol bine definit, o misiune aparte: un adăpost, o cută de teren sau un dâmb de apărat.

Ofiţerii, oamenii din trupă, cavaleriştii, pionierii ori tunarii, fiecare ştie, cunoaşte şi preţueşte însuşirile celuilalt. Iar toţi îşi cunosc şi îşi iubesc comandantul, acel călăreţ înalt şi tânăr, mereu prezent printre ei, ager şi calm, grav şi hotărît.

Când am plecat, l-am zărit depărtându-se călare pe poziţiile sale înaintate.

Şi atuncea mi-a revenit în minte acea frază din scrisul nu ştiu cărui vechiu căpitan de altă dată: „un şef este un drapel viu".

De ziua tatii

E ziua dumitale tată
Decembre şase, ger uscat
Pe boltă luna s'a urcat
De zeci de stele 'nconjurată

Aşa cum stau aici departe
In fundul micului bordei
Spre ani de mult trecuţi... ani grei
Porneşte gândul să mă poarte

Parcă te văd cum primăvara
— Eram cu mic pe-atunci, copil —
'ncepând din Marte sau April
Munceai din zori şi până seara

Şi vara toată, toamna toată
Adesea gol şi nemâncat
Mereu pe drum, îngrijorat
Să-avem noi toate 'n casă, tată

Aşa ai fost de când ţin minte
Trudit într'una, an de an
Să-ţi scoţi copiii la liman
Cum ne spuneai. Ţi-aduci aminte?

Iţi sărut mâna-adânc crăpată
De ploi, de vânt, de plugul greu
Şi'n noapte rog pe Dumnezeu
Să-ţi dee după gândul meu
De ziua dumitale tată.

Căpitan Gh. Ochişor

Datini de Crăciun cu Capra

Curăţirea unui tun german

Flancul de nord al frontului de Răsărit

Pe aici, pe la cercul polar, nu este toată ziua chiar întuneric. Abea pe la Crăciun îşi spun soldaţii de pe frontul Careliei la prânz: „Bună dimineaţa — bună seara!"

Acum ziua mai are încă câteva ore, dacă ţinem seama de negura dimineţii, făcând curte soarelui ca să nu uite în cele şapte luni de întuneric să mai trimeată o rază de lumină şi de căldură spre frontul dintre Finlanda şi Marea Albă, aurind imensele păduri şi reîmprospătând verdele naturii, refăcând pentru noi toate acele bastioane, cordoane de apărare şi baze greu de cucerit din terenurile inundate şi nămoloase. Scurtul anotimp deschis are pentru frontul nostru insular, care luptă atât de misterios, avantajul de a se feri de surprize neplăcute.

Frigul ce domneşte de câteva săptămâni a făurit pe întinderile altfel de netrecut, poduri şi podeţe. Spaţiul dintre noi şi inamic a devenit tare ca sticla, ca ghiaţa. Mlaştinile sunt sticloase şi îngheţate. Vântul împrăştie pe ele puţină zăpadă din aceste regiuni de frig şi o aruncă pe crăcile sărăcăcioase ale arborilor mici, ce apar ca nişte stafii. Dar şi puţinele ape curgătoare sunt îngheţate. Câte odată când stăm cu puşca la ochi, auzim ici şi colo câte un murmur de şuvoiu îngheţat, care îşi croieşte drum prin locurile minate. Massa neagră de sticlă acoperă, pe toată suprafaţa, mlaştinile şi apele. Numai Lacul Top, la mai mulţi kilometri în latura frontului nostru, mare cam de două ori cât Lacul Constanţa, se opune, în largul lui, îngheţării. Bagheta magică a iernei a transformat o imensitate de apă într'o întindere de ghiaţă, care va dura săptămâni şi luni.

Ghiaţa devine pentru noi acel material de construcţie care ne îngăduie să croim poteci prin aceste teritorii virgine. Bocancii noştri, caielele căluţilor şi tălpicele săniilor, lasă pe ghiaţă, pe unde au trecut, urme de sgârieturi. Dar ghiaţa suportă şi motocicletele şi autovechicule. Când ieşim să aducem lemne pentru prietenoasa noastră sobă, ne întoarcem îngheţaţi. Aceeaşi ghiaţă intră şi prin crăpăturile adăposturilor şi făuresc pe geamuri un joc de figuri geometrice.

Când explodează vreun obuz atunci zgomotul provocat este cam acelaşi ca într'un magazin cu porţelan. Bombardamentul bolşevic face ca crăcile îngheţate ale coniferelor să crape ca sticla.

Dar odată toată această lume de sticlă va dispare ca prin minune şi locul ei îl va lua iar întinderea de mlaştini şi de nămol. Muşchiul roşiatic al locurilor mai uscate va înflori iarăşi ca şi sălciile nepretenţioase, ajutându-ne pe noi, soldaţii ce stăm de pază în aceste regiuni îndepărtate, să ne împlinim misiunea înnaltă de a apăra flancul de nord al frontului hotăritor din Răsărit.

W. F. DROSTE
coresp. de războiu

Zilele şi orele emisiunilor pentru ostaşi la radio

Una din grijile de căpetenie ale Radio-ului românesc este să păstreze cu ostenii o legătură neîntreruptă cu cei de pe front — acest front de strălucite victorii, îndepărtat până pe ţărmurile Volgei, până în câmpiile Crimeei şi pe crestele Caucazului.

Emisiunile au fost alcătuite cu chibzuinţă, astfel încât nimic să fie dat uitării şi în acest scop s'au creat emisiunile *Orei Ostaşului* şi ale *Poştei Militare radio*.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârşesc ostenii laolaltă cu marii noştri camarazi germani şi italieni, frăţia nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei şi ostenii noştri ajung la cunoştinţa frontului prin emisiunile orelor ostăşeşti *româno-germană* şi *româno-italiană*.

De aceea se aduce la cunoştinţă ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentru ca să fie cu luare aminte la ele şi tot ce-i interesează să nu le scape.

Iată această ordine:

I. Ora Ostaşului.

Lunea, Miercurea şi Sâmbăta între orele 12 şi 13 (se transmite prin Radio România 1.875 de metri lungime de undă.

II. Poşta Militară Radio:

In fiecare zi la orele 11,30—12 şi 17,30—18. Dumineca la orele 17.30—17,55.

(Radio România 1.875 m lungime de undă, Radio Bucureşti 364,5 m undă, Scurtă 32,4 m lungime).

III. Ora ostăşească Româno-Germană:

In fiecare Marţi dela 12—13.

(Pe aceeaşi lungime de undă 1.875 m ca şi Ora Ostaşului).

IV. Ora ostăşească Româno-Italiană:

In fiecare Vineri dela 12—13.

(Pe aceeaşi lungime de undă 1.875 m ca şi Ora Ostaşului).

Insemnaţi zilele şi orele emisiunilor de mai sus.

Măi Staline, Stalinică!

Măi Staline, Stalinică,
Nu te dai — la Stalingrad —
Nici de voie, nici de frică,
Dar, să știi: o legi de gard...
Tu, pe mine să mă crezi:
Căderea Stalingradului,
— Pe care-acuș nu-l mai vezi —
E și-a... comunismului.
Tu bea vutcă și visează,
Nu fii un „tov“ pesimist...
Până când, într'o demează,
O să te facem... „Axist“....
Vrei și un al doilea front?
O să fie, nu zic ba;
Când ai tăi, toți, cot la cot,
Vor sări.... asupra ta!

Sergent t. r. VICTOR URSU

Glume

Hainele

— Parcă era vorba să te 'nsori c'o văduvă?...

— Da, dragă, — mă logodisem chiar, dar m'am lipsit.

— De ce Mitică?

— Păi să vezi de ce:

Intr'o zi mă duc la ea în vizită dimineața și o găsesc scuturând o pereche de haine bărbătești. Bănuitor, întreb: „Ale cui sunt?“ — „Ale răposatului!“, răspunde ea căsnindu-se să lăcrămeze. Eu în vieața mea nu cunoscusem pe primul ei bărbat. Curios, pun mâna pe haine, le întorc ș' pe-o parte și pe alta. Mici și strâmte, măi, ca pentru un copil de cincisprezece ani. — „Și zici că sunt ale răposatului?“, repet eu întrebarea, străpungând-o cu privirea.

— „Da dragă, pot să jur!

Cum eram cu pălăria în mână mi-am pus-o în cap, am salutat-o și... dus am fost.

— N'am înțeles însă de ce ai părăsit-o.

— Din cauza hainelor, dragă. Când le-am văzut așa mici numai decât m'am gândit la traiul ce trebue să fi dus bietul om de ajunsese în asemenea hal.

Vânător

— Vii dela vânătoare, d-le Popescu?... Ai împușcat ceva?

— Da, madam Ionescu.

— Unde, e?

— L-a dus la spital!

Epistoliile fruntașului Neață

Dăundeva depe front

Maritica Neichii Dragă

Rău îmi pare nevestico neică rău dă tot că nu putui veni în conced dă sărbători la Puținei să mâncăm un cazan dă sarmale niște cozonaci și să bem tot vinu dă terază dăn pivniță. Da vezi mata nu vrui să primesc conced ca să rămân aici în linia 1-i și să am grijă dă cozonacul ciolovecilor că mâncare și băutura slavă Domnului avem și aici berechet. Ne-au trimesără acuși dă Crăciun camioane întregi dă cozonaci, roate dă cascaval și tot felu de bunătăți. In privința asta nu duccem nici o grijă. Burta dă popă să am și nu miar păsa. Numai matale îmi lipsești și cu Netișor. Că dacă miar da voie don Căpitan să te aduc și pă Matale aici treabă bună am face amândoi. Că și mata ce să-te pun câ-te-nfurii și ~~pui~~ pui mâna pă făcălet ești în stare să pui pă fugă un sat întreg. Acu Mariticо neică primește drăguța mea toate urările dă bucurie și fericire [redacted] pupăl pă Neață și pă toți ai noștri și petreceți fără grijă sărbătorile ca și cum aș fi și io ca alde voi.

La anu și la Mulți Ani

Neață

Pă Rița ați tăiat-o?

Sărmane, cozonac și trăite, sănătoși, la anu și la mulți ani

Teorie sovietică

Nu minte.

Comisarul: — Ia să-mi spuneți voi, ce deosebire este între un avion și o pasăre când sboară?

— ?!...

Comisarul: — Siștakov!...

Sold. Siștakov: — Tăvaraș cămisar, diosebirea este că, o pasere când sboară, se reîntoarce iarăși la cuibul ei, pe când un avion de-al nostru nu se mai reîntoarce niciodată.

Are dreptate.

Stalin: — Ei, ce zici generale, vom mai ceda vreun oraș?

Timoscenko: — Da de unde tătucule, că până acum n'am cedat niciunul.

Stalin: — Dar cu Stalingradul?

Timoscenko: — Mai este o casă.

Stalin: — Așa e, ai dreptate!...

Sergent major NICU ROMAN

Umbra

— Scoal 'Moche... aud pe cineva umblând prin curte!

Bărbatul mormăie supărat că i-a stricat somnul. Se îmbracă și iese afară; face câțiva pași și o tulește la fugă înapoi.

— Ce e, ce s'a întâmplat?

— Nevastă..., bâlbâe Moche, afară... un ăla s'a luat după mine.

— Un hoț?

— Nu, un măgar, un cogeamite măgarul.

— Da fricos mai ești, bărbate!, strânge buzele disprețuitor femeea; te-ai speriat de umbra ta!

Zicători și proverbe

De multe ori limba taie mai rău decât sabia.

Nu umbla după mici foloase, care pot să-ți aducă mari ponoase.

Cine împarte, parte-și face.

Nici salcia lemn de bute, nici mojicul om de frunte.

Ardem lumânarea noastră pentru socoteala voastră.

Glumele nevinovate sunt ca sarea în bucate.

Caprei îi pică coada de râie și ea tot în sus o ține.

Câte capete, atâtea păreri; câte bordeie, atâtea obicee.

Neață camuflat

— Unde e Neață camarazi? In pahar, în cozonac, în sarmale sau în sticla cu vin?

Pățaniile fruntașului Neață

de Neagu Rădulescu

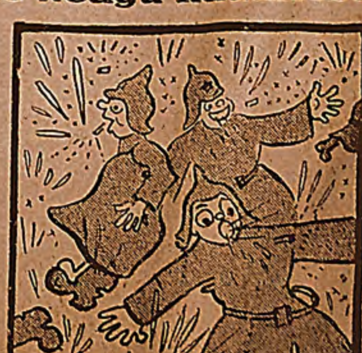
Neață: Mi-am pus o barbă și mă duc să le fac și ciolovecilor o bucurie că doar azi e noaptea de Crăciun.

— Le-am lăsat niște țigări în care am pus praf de pușcă.

— Harașo! Harașo! Uite ce ne-a lăsat rumansky Moș Crăciun! Pă ele, tovarăși!

— Tătucule! Tătucule! Scapă-ne tătucule că fac explozie țigările și pârâie ca mitralierele!

Roosevelt: „Ținta noastră este libertatea lumii!"
Churchill: „.... și o pace eternă!"
Stalin: „... și un paradis ca în Rusia Sovietică!"

Strigături

— Du-te, fată, la vițel
— Ia dă-mi pace, mamă, hăi,
Mânce-i lupu de vițel!
— Du-te la flăcăi, măi fată
— Da, mă'cuță dragă... Iată
Am plecat. I-ajung îndaiă!

La mândruța jucăușă
Stă gunoiul după ușă
Nu-i spălată nicio oală
Mâțele doar când le spală
Mai le-ajută ș'un motan
Nespălate-ș de vre'un an!

Biată nevăstuica mea
Casa eu mi-o țiu cu ea
Toată ziua-i la oglindă
Stă grămezi gunoiu'n tindă
In cămară-i până'n grindă
O să prindem șase boi
Și mai scoatem din gunoi!

Insura-m'aș, însura
Dar urâtă n'aș lua
Prea frumoasă iar nu-mi place
Că prieteni mulți îmi face

Câte păsărele sboară
Toate, toate-mi zic:— Te'nsoară!
Numai biata rândunea
De pe șură-mi zice-așa:
— „Bade, nu-ți lua belea!"

Tinerel m'am însurat
Tinerică mi-am luat,
Tânără ca... maică-mea
Și ca soba-subțirea
Ochi mărunți, bot lung de rață
Când o văd... fiori mă'ngheață!

Hai femee să jucăm
Că pe fată-o mărităm
Să ne bucurăm c'am dat-o
Vai de cel care-a luat-o.

Biete fetișoarele,
Mult își bat picioarele,
Ca s'adune ceapa ciorii.
Să-și vopsească obrăjiorii!
Ceapa ciorii s'a uscat
Fetele... s'au întristat.

VISUL LUI STALIN

Rătăcind peste pustiuri,
Prin Siberia, departe,
Cu regret că'n lumea asta
Nu are noroc și parte,
A ajuns la o cocioabă,
Intr'un loc dosit pitită,
Locuită de o babă
Gârbovită și sfrijită.
Și Stalin, dela distanță,
Când pe hârcă'n prag o vede,
A uitat de oboseală
Și 'ntr'o goană se repede,
Ca s'ajungă cât mai iute
Și să-i spună babii focul,
Poate'n mâna ei uscată
Să-și găsească el norocul.
Și i-a povestit că'ntruna pierde
Și mereu tot ia bătae,
Iar oștirea bolșevică
Tot dispare și se'nmoae.
Baba, încreți din frunte,
Și scoțând din sân o cană,
Ii șoptește la ureche
Că ea este năzdrăvană,
Și că poate să-l prefacă,
Prin descântec, fermecându-l,
In ori care vietate
La care-și trimite gândul.
Bucuros din cale afară
C'a ajuns unde dorise,
Trecând lângă vrăjitoare,
Tainic la ureche-i zise:
—Un balaur mare, aprig
Să mă faci, bădrâno dragă,
Și atâta de puternic,
Cum nu-i altu'n lumea'ntreagă
Și 'ncepu deci cotoroanța
Să bodogănească'n șoapte,
Preschimbând pe loc lumina
Intr'o 'ntunecoasă noapte,
Fulgera din limbi de pară,
Ș'apoi iar se luminară.
Dar acum, Stalin al nostru,
Cum fusese nu mai este,
Ci, târându-se pe burtă,
E balaur ca'n poveste,
Ce prin iarbă-ș tăvălește
Lunguceața lui făptură,
Tot scuipând venin de moarte
Ș'având multe limbi în gură.
Se asvârle, se'ncovoaie,
Trupul mlădios și-l frânge,
Se întinde, se lungește
Ș'apoi iar colac se strânge.
Sucră cu'nverșunare,
Se înoadă, se desnoadă,
Sare'n sus ș'aleargă'n goană,
Vâjâind isteț din coadă.
Și 'ntâlnind, semeț, în cale,
O neputincioasă broască,
Se zburlește'n solzi, se umflă,
Gura 'ngrozitor o cască,
Și zicând că el e falnic
Și să-i șadă'n drum n'admite,
Peste ea se năpustește
Și fulgerător o'nghite.
Ș'apoi, triumfând pornește
Iar în goană nebunească,
Că doar nimeni nu-i în stare
Ca să i se'mpotrivească
Și deci, voinicosul șarpe,
Increzut peste măsură,
Ține capul sus, că-i mândru
De măreața lui bravură.
Și s'a 'ntors, Stalin viteazul,
Incărcat de bucurie
Ca să-i spună cotoroanței
Că vrea mai voinic să fie.
Și-i ceru cu plecăciune,
Ca să-i dăruiască 'ndată,
Nouă capete, să'nghită
Mai mulți inamici deodată.
Hârca iar își scoate cana,
Mestecă, boscorodește,
Și cât ai clipi odată,
Pofta lui o'ndeplinește,
Preschimbându-l în balaur
Mult mai lung și mult mai mare,
Și cu capete chiar nouă,
Ca să fie și mai tare.
Și s'agită, se'ncordează,
Fuge iute, par'că zboară,
Și'nspre front luându-și drumul,
Chiar cu vântul se măsoară,
Că vrea să sosească'n grabă
In vâltoarea bătăliei,
Să-și arate'n luptă cruntă,
Vitejia bărbăției.
Dar, în calea lui cea lungă,
C'un voinic se întâlnește,
Ca un Făt-Frumos din carte,
Iar pe piept îi strălucește
Sfânta cruce creștinească,
Ce, cu raze sclipitoare,
Dă puternică lumină
Și-l orbește ca un soare
Este fiul României,
Brav ostaș, vânjos și sprinten,
Pe-un cal alb ca și zăpada,
Ce-l îndeamnă dintr'un pinten
Și-n galop se răsucește
Cu mișcări iuți de sfârlează,
Iar cu paloșu-i de aur
Șase capete-i retează.
Mânios, Stalin, se'ncruntă,
Plin de sânge se zburlește,
Și'nrăit peste măsură
Spre voinic se'năpustește
Și din somn el se trezește!

T. C.

Portofelul

— Uite ce am găsit...
— Un portofel de damă!
— De unde știi că e de damă?
— Păi, tu nu vezi că e gol? Nu știi că femeilor niciodată nu le ajung banii.

Femeia

— Felicitările mele, Popescule, frumoasă nevastă ți-ai ales! Dar nu înțeleg ce dracu a văzut la tine?
— La mine n'a văzut nimic; dar a văzut la bancă banii ce-i am depuși spre păstrare.

Englezii

— Dar englejii ce or mânca de sărbători, camarade, că ei zică sunt cu obrazul subțire?
— Ce să mănânce! Ce au mâncat și până acum: bătaie!

Ghicitori

Am o puică cucuiată
Stă 'n cămară încuiată;
Doar să mor să n'o descui
Să-i pun mâna la cucui.

(Pușca).

Eu în toată viața
Mereu strălucesc,
Dar cu strălucirea
Mă și prăpădesc.

(Lumânarea).

Fuga bălțatule,
Goana, urechiatule!
De-l ajunge bălțatul,
S'a sfârșit cu urechiatul.

(Câinele și iepurele).

Glume

Cerșetorul

— Om în toată firea și te-ai apucat de cerșit?! Ieși mai repede că strig pe bărbatu meu din casă.
— Ei ași! Pe cine vrei să sperii. Bărbatu-tău nu-i acasă!
— De unde știi?
— Păi când un om are o femeie ca tine, nu stă acasă, — se duce mâncând nori.

Pedeapsă

— Ai auzit?... Și Ionescu a divorțat.
— Care Ionescu?
— Milionarul mahalalei... ăla plin de datorii. Ca să scape de datornici, și-a trecut toată averea pe numele nevestei-si.
— Ce spui?! De aia nevastă-sa s'a despărțit de el!
— Nu! Motivul a fost cu totul altul, dragă. A spus la tribunal că ea nu mai poate trăi c'un pungaș care ș'-a tras pe sfoară creditorii!

Urarea lui Neață

— Mă frate Ilie, dă-mi o căpățână de porc din astea pentru piftie, că tare o să-ți fiu recunoscător.
— Bine mă Neață, alege și tu una mai mare...

— Aha! Bună căpățână!
Să-mi pun mantaua și cismele și să dau o raită până în liniile bolșevice să le urez ciolovecilor cu vasilca...

Ciolovecul: — Tovarăși, tovarăși, ascundeți-vă pe unde puteți că vine Neață cu un comisar politic de-al nostru pe tavă...

Neață: — Praful, pulberea s'aleagă,
De armata voastră'ntreagă.
Anul nou să vă găsească
Plini de tuse măgărească!
Și acu după ce vă urai cu vasilca, luați și vo căpățâna asta dă porc și mâncați-o, că așa suntem noi românii, milostivi!

Faptele săptămânii

DIN ŢARA

D-L MAREŞAL ANTONESCU, Conducătorul Statului, a primit din partea d-lui general de corp de armat C. Constantinescu următoarea telegramă:

„După zece zile de luptă crâncenă, armata de sub comanda mea a înfrânt puternicile atacuri ale duşmanului şi a reconstituit cel mai îndepărtat front din răsărit. Ţara poate fi mândră de eroica luptă a fiilor săi din această armată, care în clipele de supremă încleştare îşi îndreaptă gândul iubitor către Mareşalul lor“.

DIN ORDINUL d-lui Mareşal Antonescu, d-l ministru al Apărării Naţionale a inspectat trupele române de pe frontul de răsărit.

Luând contact cu comandamentele germane şi române de pe frontul Donului, după ce a inspectat unităţile din această regiune, d-sa a constatat că trupele române s'au luptat cu cel mai mare eroism şi spirit de jertfă, situaţia strategică fiind stăpânită de armatele aliate, datorită superiorităţii comandamentului şi conlucrării perfecte germano-române.

D-l ministru a inspectat şi o parte din spitalele de campanie şi de Cruce Roşie, constatând peste tot o îngrijire bună a ostaşilor răniţi.

NUMĂRUL VOLUNTARILOR care vor să lupte pe front contra fiarei bolşevice creşte mereu. Iată un lot din aceştia care urmează să se prezinte la unităţile lor, numele lor merită a fi cunoscut:

Locot. rez. Suhane Ion, sublt. rez. Cojocaru Gavril, sublt. rez. Luca Nicolae, serg. t. r. Racotă Alexandru, ctg. 1933; sergent Popescu Mihail, ctg. 1921; caporalii: Munteanu Constantin, ctg. 1930; Băleanu Gh., ctg. 1941; Anghel Gheorghe, ctg. 1941; Turloiu Dobre, ctg. 1911; Potyo Alexandru, ctg. 1924; Naghi Dumitru, ctg. 1931; Cristea Ilie, ctg. 1936; Fruntaşii: Alexandru Gheorghe, ctg. 1939; Moroianu Ioan, ctg. 1926; sodaţii: Costache Petre, ctg. 1917; Popa Grigore, ctg. 1941; Ţâru Tudose, ctg. 1921; Sereneac Teodor, ctg. 1937; Coşara Petru, ctg. 1931; Chireanu Ion, ctg. 1926; Soldatul Baţ Vladimir a plecat la o unitate de cavalerie. Soldatul Motoca Sandu, la un divizion de tunuri de munte; soldatul Chişcoman Grigore, la o companie sanitară.

Ascultaţi la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostaşului“ (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta), „Ora italo-română“ (Marţea) şi „Ora ostăşească româno-germană“ (Vinerea).

D-L MAREŞAL ANTONESCU a vizitat zilele trecute câteva şcoli şi spitalul Z. I. 327 din Capitală.

La acest spital Z. I. 327, d-l Mareşal s'a ocupat de fiecare rănit, stând de vorbă despre nevoile lor.

LA PREŞEDINŢIA CONSILIULUI DE MINIŞTRI s'au mai primit numeroase daruri în bani pentru armată, suma totală strânsă până în prezent fiind de şaptezeci şi opt de milioane de lei.

PENTRU CONSTRUIREA PALATULUI INVALIZILOR în Bucureşti s'a strâns până acum suma de una sută patruzeci şi cinci milioane lei.

DE PESTE HOTARE

CU PRILEJUL împlinirii a 25 de ani dela Independenţa Finlandei, d-l Ryti, preşedintele Republicii Finlandei, a ţinut o cuvântare la radio, prin care a arătat că lupta pe care o duce poporul finlandez contra Sovietelor, este o luptă de apărare pe viaţă şi pe moarte.

După ce a menţionat atacul nedrept al bolşevicilor contra tuturor ţărilor vecine, d-l Ryti a terminat cuvântarea spunând că Finlanda luptă ca să asigure copiilor ei un viitor mai bun, iar calea pe care merge nu este numai singura cu putinţă, dar şi singura dreaptă.

ÎN ZIUA de 7 DECEMVRIE 1941, după cum se ştie, marina japoneză a dobândit o mare victorie navală şi aeriană la Pearl Harbour, asupra nord-americanilor, victorie pe care nord-americanii o tăgăduiau.

Abia după un an, ministerul marinei americane recunoaşte această înfrângere, spunând, într'un comunicat, că pierderile suferite au fost extrem de serioase.

Un proverb spune: „mai bine mai târziu, decât niciodată“.

COMUNIŞTII DIN SERBIA au răpit un soldat german dintr'un sat sârbesc. Autorităţile militare au hotărît ca, în cazul când soldatul german nu este adus îndărăt, să fie omorîţi zece comunişti sârbi.

FUEHRER-UL a trimis o călduroasă telegramă de felicitare Mareşalului Manerheim, cu prilejul împlinirii a 25 ani dela independenţa Finlandei.

REVISTA „LE FORZE ARMATE“ publică la rubrica „Operaţiunile de pe diferitele fronturi“, un articol intitulat: „Eroismul soldatului german şi al soldatului român în actuala fază a luptei de pe frontul din Răsărit“.

După ce se ocupă de lupta defensivă dela Sud de Stalingrad şi din cotul Donului, articolul spune următoarele:

„Apărarea românilor şi germanilor, bazată pe scopul nimicirii vrăjmaşilor, a atins cea mai înaltă culme a eroismului şi cele mai mari înălţimi ale gloriei. In special în sectorul românesc se semnalează neîncetat episoade de vitejie cari au îngăduit în multe cazuri totala răsturnare a situaţiei.

Citâm în primul rând o divizie românească, comandată de eroicul cuceritor al Muntelui Capella, generalul Mihail Lascăr, distins din nou de Führer, pentru calităţile sale de comandant, care şi-a dus trupele pe cele mai strălucite culmi ale victoriei.

Fără să cunoască un singur moment de odihnă, toţi infanteriştii români au luptat şi continuă să lupte cu un eroism şi cu o experienţă a războiului, provocând grave pierderi în rândurile duşmanilor.

..Trebue arătată contribuţia armei blindate româneşti, care într'o singură zi a distrus 165 de tancuri sovietice“.

MAREŞALUL PETAIN, şeful Statului francez, a trimis o scrisoare Fuehrerului, în care îşi arată intenţia de a crea o nouă armată disciplinată în locul celei demobilizate, care să asigure liniştea Franţei.

Mareşalul spune mai departe că este foarte mulţumit de propunerea Fuehrerului de a colabora cu Franţa şi de a o ajuta să-şi redobândească coloniile pierdute.

Scrisoarea se termină în dorinţa că apropierea dintre poporul francez şi german să se facă, asigurându-se astfel ordinea în viitoarea Europă.

Cu prilejul publicării acestei scrisori, d-l Laval, preşedintele guvernului francez, a făcut declaraţii ziariştilor, spunând, printre altele, următoarele:

„O victorie anglo-americană ar preda Franţa comunismului“, iar mai departe a adăugat: „Soarta Franţei este legată de victoria Germaniei“.

„Sentinela“ urează bravilor ostaşi sărbători fericite şi izbândă deplină asupra duşmanilor Ţării Noastre.

Evenimente din războiu

Frontul antibolşevic din răsărit.

In sectorul dintre Volga şi Don, forţele germane şi române se găsesc în plină contra-ofensivă. In ultimele zile ele au luat cu asalt numeroase localităţi şi au respins contra atacurile violente ale inamicului, care voia să şi menţină cu orice preţ în acest sector, cele câteva poziţii ocupate cu pierderi grele în cursul ofensivei deslănţuite la 20 Noemvrie. Lupta forţelor aliate este însă deosebit de viguroasă şi ea este în curs de a restabili definitiv situaţia între Volga şi Don, respectiv Stalingrad.

In sectorul Toropeţ, unde se dă o mare bătălie de încercuire, o parte din forţele inamice prinse în „pungă“ au fost nimicite. Lupta este în curs. Dela începutul ofensivei din sectorul central, care a fost deslănţuită la 25 Noemvrie, la 5 zile după aceea din sectorul Don-Volga, ruşii au pierdut în sectorul central 326 tancuri, 227 tunuri şi 3.000 prizonieri. Numărul morţilor inamici este de 14.000, răniţii sunt desigur împătriţi. Numărul foarte ridicat al morţilor şi răniţilor faţă de numărul prizonierilor dovedeşte dârzenia cruntă a bătăliei din acest spaţiu.

Acolo unde trupele germane şi române au întreprins acţiuni ofensive, au obţinut succese importante, fără să aibă prea multe pierderi, datorită metodelor de atac a noilor arme, introduse între luptă şi a strânsei colaborări între arme.

O fugară trecere în revistă a frontului din răsărit, ne dă următoarele concluziuni:

In stepa Calmucilor, detaşamente germane care au pătruns în spatele liniilor sovietice, au ajuns cu detaşamente de recunoaştere până mult departe în zona Utta.

Intre Don şi Volga trupele germane şi române sunt în curs de executarea unor operaţiuni ofensive care au condus la importante câştiguri de teren spre Nord şi Nord-Est.

In sectorul italian toate atacurile sovietice au fost respinse şi contraatacuri puternice din partea trupelor germane şi italiene au asvârlit pe inamic acolo unde reuşise să muşte din poziţie.

In sectorul central, atacurile sovietice date cu forţe puternice au fost înăbuşite.

S'au desfăşurat aici lupte crâncene, trupele germane reuşind să producă inamicului pierderi foarte grele.

Incercuirea grupului de forţe sovietice dela Sud de Bielyj este din ce în ce mai strânsă. Incercările disperate ale bolşevicilor de a se despresura au fost zadarnice.

In total, dela începutul luptelor de iarnă (20 Noemvrie), bolşevicii au pierdut pe întregul front de Est peste 3.000 care blindate. Aceasta reprezintă o cantitate de material care cu greu va putea fi înlocuită şi numai într'un interval lung de timp. Slăbirea bolşevicilor se vede încă depe acum, atacurile lor, ne mai având tăria dela început.

Africa de Nord.

In Cirenaica, mişcarea strategică a trupelor germano-italiene, continuă favorabil.

Mareşalul Rommel a reuşit să menţină intactă armata sa şi să zădărnicească manevra plănuită de armata a opta engleză.

Războiul în deşert se aseamănă cu războiul naval. La fel ca şi războiul naval unde nu contează în ce punct al mării se întâlnesc flotele adverse, şi în războiul din deşert este indiferent dacă diviziile blindate germane şi engleze, se luptă unele cu altele lângă Tobruk sau în Tripolitania. Important este numai care dă lovitura hotărîtoare asupra adversarului, distrugându-l.

In prezent britanicii se găsesc din ce în ce într'o situaţie mai nefavorabilă din cauză că se lungesc mereu căile lor de aprovizionare, în acest fel mişcările lor fiind stingherite. Linia germană de aprovizionare a devenit însă prin ocuparea Tunisului mult mai scurtă şi mai sprijinită.

Englezii nu-şi ascund teama că prin mişcarea sa Rommel ar putea sili forţele generalului Montgomery să primească lupta decisivă pentru Africa în condiţiuni din ce în ce mai proaste.

Cu privire la luptele din Tunisia, se află că trupele de invazie engleze-nord americane nu s'au refăcut încă în urma grelei înfrângeri ce le-au provocat trupele Axei în regiunea Teburba şi cu prilejul cărora ele au pierdut, într'o bătălie ce a ţinut 4 zile, 60 de care de asalt, 42 de tunuri motorizate, 40 de aruncătoare de grenade, 374 de vehicule automobile, numeros alt material de războiu şi enorme cantităţi de muniţii, precum şi 800 de prizonieri şi morţi, al căror număr se ridică la câteva mii.

Evitând orice alt contact cu forţele Axei, anglo-americanii s'au retras mai mult către Vest, în ultimele zile, părăsind chiar un important teren care era uşor de apărat.

Pregătirile de concentrare ale anglo-saxonilor sunt foarte mult stânjenite de atacurile forţelor aeriene ale Axei, care continuă să domine spaţiul aerian.

C. 55.322. — M. C. IMPRIMERIA CENTRALĂ, BUCUREŞTI.